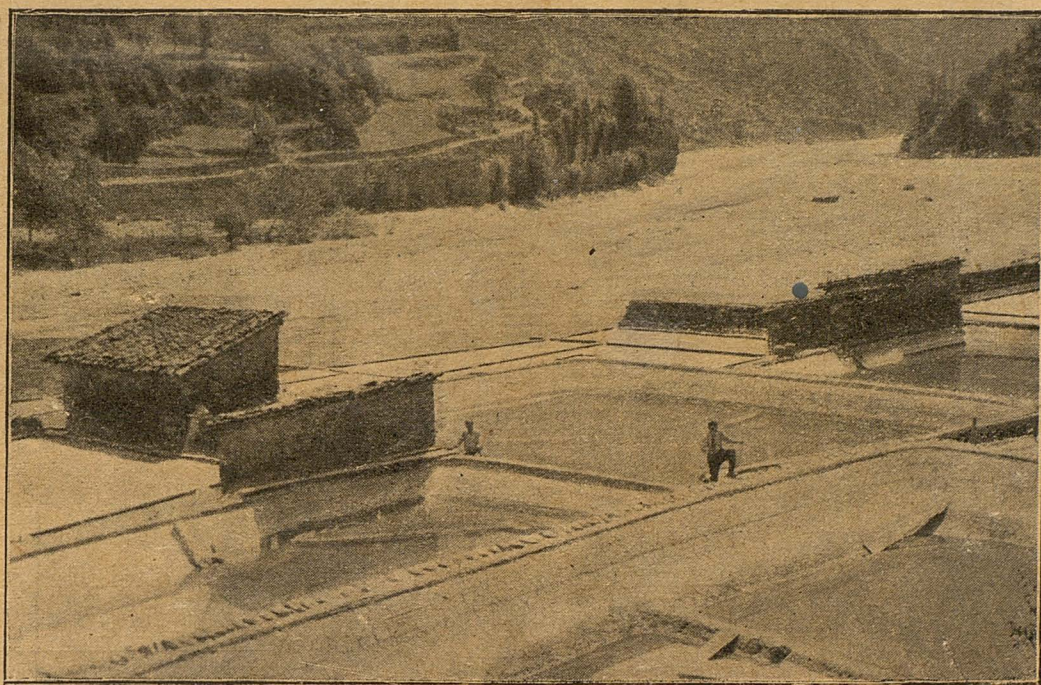

AGRICULTURA

Les salines de Gerri de la Sal (Lleida)

SUMARI:

Que Déu vos guard, encara, *La Redacció*.—Les limitacions de la llibertat i l'Agricultura, *Jaume de Riba*.—Declaració de collites i guies de circulació, *Francesc Santacana*.—La raça de gallines catalanes del Prat, *Salvador Castelló*.—Diftèria de les gallines.—El taronger econòmicament i socialment considerat, *Rafael Mir i Deds*.—Folklore de la pagesia, *Valeri Serra i Boldú*.—Agricultura casolana, *R. de Más Solanes*.—Sentència del Jutjat de Tarragona sobre revisió de contractes d'arrendament.—Pròrroga de la revisió dels contractes d'arrendaments rústecs.—Les nostres entitats agrícoles, *Pere Cabot*.—La oportunitat de la poda dels fruiters.—Les oliveres en nostre país, *Joan Vallès i Estruch*.—Els prodigis de les sèmbras amb patates germinades, *Isidre Rogent*.—El que diu la premsa. Entorn de la crisi del vi, *Raul M. Mir*.—La destileria vinica i l'alcohol industrial, *Miquel Cura*.—El contracte d'aparceria.—El problema agrari.—Els serveis d'Agricultura de la Generalitat.—Instruccions sobre el Decret de 31 d'octubre de 1931 de revisió d'arrendaments de finques rústiques.—Noticiari.—El mercat.

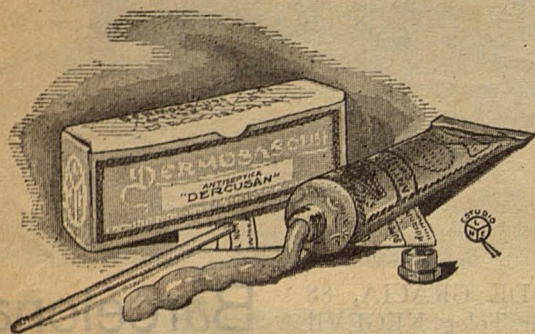
I RAMADERIA

“DERCUSAN”

**Antisèptic envasat en tubs d'estany,
és fàcil de transportar i guardar**

Té aplicació en ferides i processos infectats tant en les persones com en els irracionals. Mata els paràsits (polls, puces, etc.) Es insubstituïble per a tractar aquestes infeccions en l'aviram, gossos, gats i altres animals domèstics. Desinfecta i cicatritza les picades dels tàvecs. No és metzinós ni irritant.

ES VEN A LES FARMACIES

Tub petit, 1'60 ptes. – Tub gran, 3'65 ptes.

Tub per a Clíniques i Veterinària, 7'70 ptes.

GRANJA AVÍCOLA PRAT

INSTAL·LADA EN EL MATEIX PRAT DE LLOBREGAT

Especialitzada en
la selecció de la

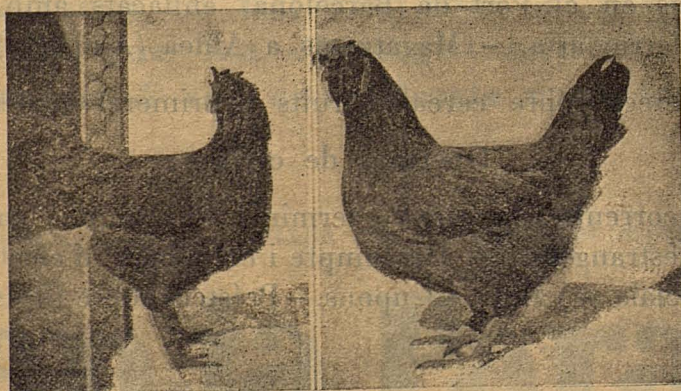
Raça Prat Lleonada

la que s'imposa en tots els galliners industrials per ésser la que rendeix millors guanys

Si desitja poblar els
seus galliners de

**Gallines
“PRAT”**

no dubti on pot adquirir-les.

Gallina que amb un any posà 221 ous, començant la posta el 2 d'octubre de 1928

Gallina d'aquesta Granja que obtingué el Campionat de Barcelona, 1928

En totes les exposicions on es presenta

**Granja
Avícola Prat**

obté sempre les millors recompenses.

Especialitat en la venda de POLLETS SELECCIONATS

Demani avui mateix catàleg il·lustrat de la Granja i el rebreu gratuïtament

Direcció postal: Granja Avícola Prat - Prat de Llobregat (Prov. de Barcelona)

AGRICULTURA I RAMADERIA

DIES DE SORTIDA: EL 1.er DE CADA MES
UN SOL NÚMERO: UNA PESSETA

Director:
RAUL M. MIR

SUBSCRIPCIO:
Per tot el país i Amèrica, un any. . . 10 pessetes
Altres països 15 pessetes

QUE DEU VOS GUARD, ENCARA

AGRICULTURA I RAMADERIA no ha finit la tasca que s'imposà al fundar-se. Lluny d'això, al fer-nos càrrec de la seva direcció, ens proposem prosseguir-la amb tot l'entusiasme, intentant seguir les petjades d'aquells benemèrits agricultors que prengueren la iniciativa de dotar a les terres de parla catalana d'un portanveü que faci escoltar les aspiracions dels interessos de la ruralia nostrada tot i procurant difundir les ensenyances que portin a promoure avenços profitosos als homes que en l'explotació dels camps i de la ramaderia hi ésmercen llurs cabals, treballs i activitats.

Aspiració d'AGRICULTURA I RAMADERIA és que sigui aquesta revista el ressò, la veu de la pagesia catalana, l'exponent de les seves aspiracions i desitjos, així com el lligam que acosti, ajunti i estrenyi tota aquesta gran família que dels temps més remots ve conservant, cuidant i administrant el gran i incommensurable patrimoni que Déu posà a les seves mans per a que no es perdés, sinó que mantenint-lo es fes ferm i potent, constituint el baluart de la defensa i de la continuïtat de l'economia de la Pàtria Catalana.

Enfortir amb la màxima coherència, evitant que s'acivelli i es debiliti, ho creiem del tot necessari. Robustir-lo en els presents moments, es fa més precís que mai.

La conservació de les tradicions de la terra, les costums patriarcals, d'honradesa i moralitat, les quals a l'ennobrir les contrades nostres, garantitzin la intangibilitat catalana, tot promoguent llur puixança, així com l'admiració de propis i estranys, cal, ara més que mai, procurar-ho.

Tots aquests motius, entre altres, reforcen la raó, per la qual es faci sentir la veu de tots quants integren la família camperola que del Pirineu a l'Ebre sosté llur casal, per tal de què les seves justes demandes, els seus plans i queixes, els seus neguits, necessitats, aspiracions i interessos, siguin escoltats i atesos.

Recollir totes aquestes manifestacions, divulgar-les, prestar ajut i procurar satisfere-

les, exigeix comptar amb un instrument adequat per el qual es pugui arribar al compliment de llur realització.

Procurar que AGRICULTURA I RAMADERIA sigui l'òrgan de la pagesia catalana, tal és l'aspiració que ha mogut a la nova empresa de dita publicació, perquè no es trenquin ni es malmetin o perdin els afanys i els suors que durant anys s'han esmerçat perquè la classe pagesa nostrada comptés amb un zelós defensor i entusiasta propulsor de tot quant pugui contribuir a enfortir els béns, interessos i cabals de la nombrosa, assenyada i necessitada classe camperola, de la qual, per a formar-ne part integrant, ens sentim estimulats a dedicar-li l'esforç, esmerçant els nostres, encara que humils, desinteressats entusiasmes.

Pulsats els elements capdavaners de les principals agrupacions representatives de l'agricultura i ramaderia nostrades, als quals hem exposat nostres projectes, s'han ofert incondicionals i fretuosos a prestar-nos el seu valuós apoi.

Girant els fulls d'aquestes planes, el pensar de molts d'aquests hi serà ja dignament expressat i seguiràn encara altres veus valuoses, que sens dubte seran escoltades per quants senten com nosaltres la fe en l'esdevenidor esplèndid de l'agricultura nostrada.

A tal propòsit hi empeny el desig de mantenir entre tota la pagesia la solidaritat per al manteniment de la propietat, greument amenaçada avui per els esforços que es fan per a enderrocar-la.

Així mateix l'imperiosa necessitat de defensar-nos contra disposicions governatives i administratives, que amb impostos, gavelles, convenis comercials i càrregues fiscals que desvaloritzen els fruits i produccions agrícoles, aconsellen sostenir un portanveü d'expressió independent el qual s'abrogui i sostingui la seva representació, per a què no quedin desemparats els fruits compensadors del treball dels que ho obtenen.

Si a aquests propòsits hi afegim la conveniència de difondre els coneixements tècnics

que contribueixen a millorar els convenis, les ensenyances de nous procediments i mètodes per a seguir-los amb més profit que els coneguts fins avui; donar a conèixer les noves màquines i instrumental que faciliti, abarati i perfeccioni l'explotació de les finques; mitjans que es puguin seguir per a augmentar els mercats i les clientele; noves formes d'industrialització dels fruits; sense oblidar ni molt menys tot quant a la defensa de les plantes, conreus i bestiar fa referència i d'una manera especial aquelles campanyes tan necessàries d'organització de la pagesia que puguin realitzar-se per a resistir les escomeses i danys que intentin inferir nostres enemics; fomentar i fundar la cooperació i els Sindicats que facilitin, abaratin i millorin els productes dels conreus adquisició d'adobs i material per a combatre els paràsits de les plantes, creurem haver fet obra positiva.

Per a donar compliment al nostre programa, contem els dirigents de la revista amb l'ajut de la pagesia de la terra catalana, amb la cooperació prestigiosa de les personalitats que més venen destacant-se per l'amor, l'interès i competència en els problemes que té plantejats nostre agre. Si com creiem hi concorren també els homes que fan vida al camp i que amb llurs observacions, experiència i coneixements pràctics poden contribuir a l'enaltiment de la publicació, el sector anònim, però d'inestimable valor, que pot oferirnos sàvies orientacions i consells a fi de què arribin a nosaltres i puguin aparèixer en la Revista, allavors podem dir que haurem lograt que AGRICULTURA I RAMADERIA, per la significació de la classe que representa, per la força que li donen llurs representants, pel servei que pot prestar, per llur utilitat i valor pràctic, res tindrà d'envejar a les publicacions similars que es publiquen en altres terres i que tant contribueixen a donar-los valiment i profit.

Si la pagesia catalana hi contribueix amb el seu modest esforç, amb l'ajut de Déu aconseguirem que aquesta publicació honori a la terra i sigui un valuós defensor dels drets i dels interessos dels que amb la mateixa hi tenen lligats els seus afectes i capdals.

Exposats nostres propòsits, sols ens resta donar l'encaixada de salutació als nostres col·laboradors, subscriptors i anunciants.

I ara, a la tasca.

LA REDACCIO

Les limitacions de la llibertat i l'Agricultura

Es frase de moda la de que *existeix avui una confusió en les idees* i com a conseqüència natural, que també existeix confusió en el procedir dels homes.

Fa dir això l'examinar l'estat del món, en quant a l'actuació dels homes dirigents o que pugnen per ésser-ho i el veure com els pobles passen dels dos extrems, o sigui, del comunisme al feixisme o al revés, en les seves diverses formes.

Això reconeix només que una causa: la crisi de llibertat en que vivim.

No sembla sinó que l'home hagi tornat endarrera en la seva capacitat de viure en societat i que sigui perillós deixar-li iniciatives pròpies per ordenar la seva vida i la dels que el rodegen o depenen d'ell.

Tot el segle XIX va ésser destinat a buscar aquestes iniciatives i a deixar-les actuar i certament la humanitat no pot penedir-se'n, puix a tal actuació es deu l'avenç formidable de la civilització en aquell segle.

Va ésser una preocupació dels sociòlegs, dels juristes i dels polítics, impossibilitar que els governants limitessin aquelles iniciatives i veiem com totes les Constitucions prenen precaucions per a garantir els anomenats *drets de l'home* i limitar el natural impuls del governant d'ampliar el seu poder; i tots hem vist els homes que ocupaven càrrecs de direcció i govern anguniar-se davant les limitacions que es posaven al seu poder. Podem dir que durant l'últim quart del segle passat i primeries del present va existir una verdadera lluita en aquest sentit.

El gran Torres i Bages va escriure ja sobre els *excessos de l'estat*, ¿què diria si avui visqués i veiés com aquest es fica en tot i vol ordenar-ho tot de forma que els homes siguem uns autòmats per fer sols el que ell vol que fem?

Circumstàncies especials poden aconsellar la intervenció temporal de l'Estat en coses que no li corresponen, però les modernes actuacions i programes d'actuació donen a aquell una intervenció constant en totes les coses.

Cal només comparar la llibertat de comerç, de fabricació, de contractació, d'ensenyament, etc., existent vint-i-cinc anys enrrera, i mirar les limitacions extraordinàries que avui tenen tots aquests drets, encara que com a record dels temps passats, es consagrin amb paraules, a reserva de limitar-les tot seguit amb els fets.

Es evident que va influir extraordinàriament en aquests excessos l'actuació necessària del poder durant la Gran Guerra.

Va ésser necessari aleshores revestir el poder del major nombre de facultats i el poder, un cop les va tenir, va trobar-s'hi bé i ara no se'n vol despendre.

Tant se val que mirem cap a la dreta com cap a l'esquerra, que els excessos de poder són de totes dues bandes.

Les tasses en el preu de les coses; la pròrroga obligada dels contractes d'arrendament; les dificultats en l'establiment d'indústries i les contínues intervencions administratives en el seu desenvolupament; l'obligació de pertànyer a determinades organitzacions, diguin-se Cambres de Propietat, Col·legis de Professional o Gremis de Comerciants o Financiers; la necessitat de cursar en determinats centres d'ensenyament reglamentats i i depenents del poder per poguer adquirir el dret d'exercir les professions, etc., etc., no són més que limitacions de llibertat contra les que havia lluitat tot el segle XIX i que havia arribat a un avenç de llibertat que avui sembla un somni.

Recordem el comerç sotmès tan sols a les lleis de l'oferta i la demanda, influint sols aquesta en els preus; recordem el propietari amb plenes iniciatives contractuals florint a Catalunya aquell seguit de formes jurídiques, no ja en el segle XIX sinó molt abans, acreditant la nostra terra la seva antiga fama de model de pobles lliures; recordem com va néixer l'indústria catalana lliure com un ocell de bosc i engendrada molts cops dintre l'alcova i convertint-se després en aquestes grans fàbriques orgull de nostra Pàtria, que feren exclamar a nostra poetessa na Dolors Monserdà que era *un petit aglà del que havia nascut tan cepat roure*; recordem les lluites contra els antics gremis de menestrals; recordem les baralles per l'autonomia de la nostra Universitat. Tot això avui dia ens sembla llunyà i l'actual joventut ni tan solament se'n dona compte i tot parlant de llibertat com un tribut inconscient a temps i idees passats, s'enamora de teories tan limitatives de la llibertat com el socialisme i el comunisme per un cantó i el feixisme i el nacionalisme per altre.

Aquestes limitacions de llibertat, són més sensibles en l'Agricultura, perquè aquesta té els moviments molt més lents que les altres activitats humanes i per això són més

greus les conseqüències d'entorpiments posats en el seu desenrotllament.

La llibertat ha de tenir com natural limitació tot el que interessa al bé social, al que cal subordinar al bé particular. Per això és lògica tota restricció de la propietat al bé comú.

Però d'això a que l'Estat, erigint-se en mestre i director dels interessos privats, limiti les formes de contractació, estableixi normes per l'explotació de terres, privi de la lliure disposició d'elles i impedeixi aquelles noves experiències que suposen una lliure actuació i una seguretat de possessió, hi va un abim en el que hi corre perill d'enfonsar-se tota la nostra rica organització agrícola.

Es inescapable la font d'iniciatives privades per a resoldre els problemes de la terra i a Catalunya s'ha donat aquesta abundor d'institucions jurídiques que són el nostre orgull i que avui estan amenaçades de mort per la eixuta reglamentació de Decrets i Ordres ministerials, que creuen, amb uns quants articles de la burocràcia espanyola, resoldre situacions que el poble, amb la seva sabiduria, aniria resolguent, com ha resolt a la nostra terra tots els que en el córrer dels anys se li han anat presentant.

No és que siguem exageradament individualistes, però és que creiem que si es confia en l'instint o coneixement popular no cal aquest intervencionisme estatal que mata l'estímul i desfà totes les il·lusions que posa naturalment l'home en les seves coses i sobre tot en les seves solucions.

Amb dolor hem vist que catalans que es diuen sostenidors de les reivindicacions pàtries destrueixen aquesta llibertat d'iniciatives particulars en combatre sàvies institucions jurídiques de la nostra pagesia i desconfiar en absolut de nostre seny tradicional.

Aquests catalans no saben que com molt oportunament digué el nostre gran Abadal, el catalanisme més que una tasca d'auto-determinació, és una tasca d'auto-execució.

Si volem ésser lliures, comencem per actuar com a tals, resolent nosaltres les coses i no volguent que ens les resolguin els de fora.

JAUME DE RIBA

President de l'Institut Agrícola
Català de Sant Isidre

Declaració de collites i guies de circulació

El Govern de la República ha implantat a Espanya la declaració de collita i les guies de circulació. La Confederació general de vinyaters d'Espanya i l'Unió de Vinyaters de Catalunya, considerant que el compliment integral d'aquestes mides, és l'indispensable base per a la purificació i dignificació del nostre mercat vitícola.

Cal que els vinyaters tots es captinguin ben bé de la gran importància que la declaració i les guies tenen; representen la primera la possibilitat única de tenir estadístiques veritables, indispensables, avui especialment que la situació vinícola és estrebada arreu del món i les segones venen a ésser el registre de la propietat dels nostres vins, que sense elles queden a mercè de tots aquells que d'un hectolitre de vi en fan dos o més.

Són dues coses aquestes de prou importància, perquè tots els productors de vi es facin ben bé càrrec que sense elles ens serà impossible de tota impossibilitat fer la defensa íntegra i lògica de tota nostra producció de vi. L'anarquia regnant el desprestigia, doncs cal posar-hi un ordre i un xic de contenció, que no poden ésser altres que la declaració de collita i les guies de circulació, per la senzilla raó de que no hi ha altres mesures que les puguin eficaçment substituir.

Avui és un convenciment popular absolut que quan hom ha de veure vi fora de casa, ha de demanar una ampolla de vi de marca. Doncs bé, el dia que tots tinguem la sensació de que el vi que ens donen en qualsevol lloc, és vi de marca, el consum en serà augmentat d'una manera molt apreciable. Aquesta sensació sols pot aconseguir-se amb la declaració i les guies. Amb elles a França l'han aconseguida i sense elles no ho havien aconseguit mai.

És sensible, és lamentable, però desgraciadament no és pas incomprensible, que una part del comerç del vi —no pas tot per cert— s'ha posat en contra d'aquestes mesures i fa tot el que pot per a desacreditar-les abans de néixer. En aquesta oposició a la declaració i les guies coincideixen a aquella part de comerç a que fem referència i tots, absolutament tots els alcoholers industrials i llurs defensors més o menys emboscats.

Això ha d'ésser prou eloqüent per a demostrar als vinyaters la bondat d'aquestes mesures. Si aquestes es porten a la pràctica amb tota la cura, la minuciositat i àdhuc l'entusiasme dels productors de vi, el resultat no és pas dubtós i el rellevament del crèdit del vi en seria la primera conseqüència,

amb el consegüent augment del consum directe i indirecte per disminució del frau. No hi ha pas ningú que pugui negar que aquesta sola possibilitat és d'un grandíssim interès no sols pel productor de vi, sinó també pel mateix comerç de bona fe, que no pot desitjar altra cosa que la dignificació del gènere en què tracta.

Hom diu que la declaració i les guies constitueix una molèstia greu per als interessats, però cal convenir en què per a la viticultura és una més grossa molèstia la falsificació i l'allargament de la collita, que no pas l'extendre la declaració i les guies que és ben petita per cert. Ho és tan de petita aquesta molèstia, que ni val la pena de parlar-ne i per això sols ho fa aquell que té interès en inflar-la per a impressionar al públic innocent i ens hem referit a l'esmentar aquesta petita molèstia al productor de vi. Per el comerç la molèstia és nul·la en absolut, per la senzilla raó que l'única cosa de nou per a ell, és la declaració, que es fa un cop l'any i és senzilla i no comporta, per tant, la molèstia més minsa. En quan a les guies i al llibre registre d'entrades i sortides, no són altra cosa amb diferents noms que els albarans i el llibre de comerç respectivament, que tot comerç que sigui tal i sàpiga la seva obligació i necessitats porta ineludiblement.

El decret establint la declaració i les guies que sortí en 24 d'octubre passat, donava tot el mes de novembre per a fer les declaracions. Aquest plaç ha estat ajornat per altres disposicions posteriors i finalment —cal dir finalment perquè ens sembla que és el darrer aplaçament— en un decret de fa pocs dies es senyala un plaç que acaba el 31 de gener per a fer les declaracions a l'Ajuntament respectiu i s'ordena que les guies que deuen estendre's per a acompanyar les expedicions seran exigides a comptar des del dia 1 de febrer. Es desitja que com més aviat millor surti el reglament en que es detalli tot el necessari i convenient per al bon èxit i consecució de les finalitats perseguides.

De moment, per a fer les declaracions no calen gaires explicacions després del disposat en el darrer decret fa poc alludit. Cal tenir present, doncs, que abans del 1 de febrer s'ha de fer la declaració a l'Ajuntament respectiu per triplicat, és a dir, presentant tres fulles iguals de les quals la una serà retornada a l'interessat amb el segell de l'Ajuntament. El darrer decret disposa que encara que sigui feta ara, en la declaració s'hi ha de fer constar el vi que es tenia en acabar la

collita, i declarant les quantitats venudes i el destí de les mateixes des d'aquella data fins el dia de fer la declaració. Això és un petit inconvenient produït enguany per la premura amb que s'ha legislat, que demostra, però, la bona voluntat del Ministre d'Agricultura de saber la total collita de 1931, cosa que interessa evidentment a tots.

Recordarem breument, que les guies cal fer-les amb tota l'exactitud possible, tant en quantitat com en grau i que es fan per triplicat quedant-ne una per al venedor, una altra que acompanya la mercaderia i ha d'arxivar el comprador en rebre-la i la tercera que s'entrega a l'Ajuntament.

En el llibre de Registre el productor no ha de fer més que anotar-hi cada any la única entrada que és la collita declarada en la fulla de declaració i com a sortides les quantitats que vagi venent acreditades per les guies corresponents. Cal notar que cada any es saldarà el llibre Registre i serà objecte de la declaració la collita que es faci, més el vi que resti d'any o anys anteriors; és a dir tot el vi que es tingui en el celler en el moment de fer la declaració que serà en el successiu el dia 1 de novembre encara que hi hagi tot el mes de novembre de temps per a presentarla. Cal que tots els vinyaters pensin que el fracàs de la declaració i les guies, representa el renunciament a purificar el nostre mercat i a ennoblir el nostre producte d'una manera definitiva (que pensin, doncs, si s'ho volen deixar perdre!

En acabar d'escriure aquestes ratlles, lleigeixo la nota oficiosa donada pel Ministre d'Agricultura, dient que donarà un nou plaç d'un mes i obrirà unes informacions, coses que encara no han estat publicades a la Gasetta. No vull pas judicar la intenció del Ministre que prou que l'avenir ens ho dirà. Sols vull dir que les informacions són fetes abastament i àdhuc de sobres. Si vol fer un compàs d'espera per a millorar el decret, per a promulgar el reglament i per a donar a les mesures decretades més força i eficàcia, res hi tenim a dir als vinyaters. Si per contra això fos una reculada dels decrets, la viticultura li deuria una decepció més de les moltes que li han proporcionat els governs de la monarquia i les poques que desgraciadament ja li han proporcionat també els de la República.

Una part de comerç de vi crida i esvalota contra les guies de circulació. No ho comprenc, no ho puc comprendre de cap manera. Quan hom els dóna la manera d'acreditar el producte en que tracten, quan hom els ofereix l'única manera de donar al públic garanties sòlides sobre la bondat de llurs productes, no ho volen de cap manera. Doncs és clar, podran ésser bons *negociants*, però bons *comerciants de vi* de cap manera.

FRANCESC SANTACANA

La raça de gallines catalanes del Prat

I

INTRODUCCIO

Des de temps immemorials, la gallina del Prat s'ha considerat com la de millor qualitat de quantes es crien a Catalunya, de quaranta anys ençà, però, ha augmentat la seva bona fama i actualment s'escriu i es parla d'ella arreu del món.

Potser és en el seu país originari on se la coneix menys i per tant, val la pena que ens ocupem amb la deguda atenció d'aquesta hermosa raça de gallines.

Es tracta d'una gallina generalment rossa, que correspon al tipus de la casta de gallines meridionals o mediterrànies, lleugeres, enc que de major volum que la gallina comuna i corrent del país. Es cria bé, pon molt, rendeix ous grans d'un color rosat; produeix volateria exquisita i amb ella s'obtenen magnífics capons.

Fa quaranta cinc anys, quan a Barcelona s'inicià l'afició per l'Avicultura, alguns portaren de França gallina Conxinxina rossa i galls d'aquesta raça, més o menys bastards, que anaren a parar en algunes masies del Prat on els creuaren amb la gallina indígena, la descendència dels quals heretà les característiques més dominants; tals com el color ros, el plomissó de les potes i el color dels ous.

Sense l'admissió de les dues últimes coses no s'explicaria que la galina mediterrània pengués els ous rosats i tingués plomes a les potes, com pels anys 1885 a 1890 en tenien molts galls i gallines que dardaven per les masies d'aquella comarca. No cal esmentar, que la major talla de la raça Conxinxina es perpetuà també en la descendència.

La conservació de major volum i la del color ros s'explica pel fet que les pageses guardaven sempre per les cries, els galls i gallines rossos i de major talla, practicant així (enc que inconscientment) un treball de selecció que va donar per resultat la fixació d'aquelles característiques, així com la del color de l'ou, la pesantor de formes de la Conxinxina i el plomissó de les potes anaren desapareixent per la tendència natural de sang a retornar al tipus primitiu.

Així es formaren en la comarca del Prat, alguns nuclis de productors de gallines rosses, grans i d'ou rosat que no tardaren en definir la casta per les masies i llogarrets propers i en pocs anys gairebé tota la gallina dominant en el pla del Llobregat acusà aquestes característiques més o menys promediades.

Quan a Barcelona es va començar a impulsar l'Avicultura, és natural que els que

Bust d'un exemplar perfecte en galls. Catalana del Prat

començaven a treballar procuressin obtenir gallines bones i acudien al Prat a proveir-ne. La comarca era, doncs, reconeguda per aquells i això motivà que les pageses es donguessin compte que tenien quelcom de bo.

Sobre aquest punt, és de justícia recordar els noms d'algunes de les persones que més varen contribuir a popularitzar les gallines del Prat per Catalunya i per tot Espanya.

Cal citar a en Lluís Martí i Codolar, qui en la seva Granja Vella d'Horta tenia un bon contingent de gallines del Prat i com que ademés produïa pollets, també en grans quantitats, a la Granja Vella acudien els que

volien muntar galliners, bé es pot dir que ningú desparramà tantes Prat i tan intensament.

Al crear-se el Parc Zoològic de Barcelona, el seu director, el naturalista en Francesc Darder, seleccionà bons grups de gallines Prat, que en el subdit parc estaven a la vista del públic i com que es venien ous, no cal dir el que amb això es contribuï que la raça s'anés coneixent.

En les Corts de Sarrià, en Pere Claparols, amb la seva granja Sant Josep, la explotació avícola de Lliurella Germans i Vidal de Llobatera, de Riudellots (disseminant la raça especialment per la província de Girona), en Lluís Febrer, amb la Granja Sant

Lluís de Sarrià i jo mateix, amb la producció de Granja Paradís d'Arenys de Mar, es pot dir que fórem els promotors de l'increment que la raça anà prenent.

L'expansió de la mateixa per tot Espanya, en molt es deu també a les vendes que dites Granges realitzaren en tot el país però, contribuï al seu coneixement un galliner de Catalanes del Prat establert en La Moncloa, Granja Agrícola i Escola d'Enginyers Agrònoms de Madrid, per iniciativa del Marquès de Monistrol i d'Aguilar, essent Director General d'Agricultura.

La raça Prat anà coneixent-se per primera volta a l'estranger, a l'any 1900, amb motiu de l'Exposició Universal celebrada a París en dit any. Jo vaig instal·lar un stand de gallines del Prat en l'anexe del Parc de Vincennes i allí pogueren veure-les avicultors de tot el món.

L'any 1902, en celebrar-se a Madrid una gran Exposició Internacional d'Avicultura, en la que hi prengueren part vuit nacions, les Catalanes del Prat cridaren molt l'atenció i alguns dels delegats estrangers s'endugueren alguns lots als seus respec-

tius països. Després, jo vaig continuar portant gallines Prat a les Exposicions que es celebraven a França i els lots enviats allà s'hi quedaven tots els anys.

L'any 1910 vaig enviar Prat a l'Exposició de Buenos Aires i en ella es veieren per primera vegada en l'Amèrica del Sud. A Cuba ja eren conegudes per lots enviats per mi i per altres companys avicultors.

L'any 1911, el govern uruguayès m'encarregà trametre una gran remesa de 200 gallines Prat amb els seus galls corresponents i altre remesa de cent caps adquirida per un particular, el doctor Veracierto, foren els

planters d'on sortiren fins a 8.000 gallines raça Prat que jo vaig poguer comptar en galliners uruguais a l'any 1915.

Ara bé; com a l'Uruguay i a l'Argentina i a Xile, on s'enviaren també Catalanes del Prat, sempre es preocuparen molt pel perfeccionament de totes les races de ramaderia, posaren més atenció que els avicultors espanyols en el millorament de la raça i espurgant-la d'alguns dels seus defectes morfològics, que per manca de relació ostentava i segueix ostentant, han lograt perfeccionar-la de tal manera, que gairebé ens discuteixen la paternitat de la raça i menys mal que guarden el bon record de la terra que tingué el seu breçol.

Catalanes del Plata anomenen a les seves gallines i amb aquest nom fins les envien a Exposicions europees. En la mundial celebrada a Londres pel juliol de 1930, foren tan admirades, que la premsa avícola d'Anglaterra, per la ploma del gran repórter Powell-Owen, els hi dedicà grans articles encomiàstics. Baix el punt de vista de les condicions ponedores, les Catalanes del Prat les tenen tan bones o millors que moltes d'aquestes races estrangeres avui en dia tan famoses, però com que fins fa pocs anys no foren seleccionades a Espanya, d'aquí ve que no són tan sollicitades com aquelles.

En els concursos de gallines ponedores celebrats a Espanya, les Prat han ocupat sempre un dels primers llocs; en un de celebrat a Montevideo vengueren a totes les races que amb elles competiren i en els que tenen lloc a Cuba, ja fa dos anys que mantenen el campionat com a ponedores de més de 200 ous en la posta de pollets de pri-

mer any. *Panchita I*, gallineta Prat de en Ramon Crusellas, de l'Havana, fou declarada campiona amb el record de 276 ous en dotze mesos, essent el promig de

tendeix l'activitat del *Prat Club de Perfecció* constituït per gran nombre d'avicultors de tot Espanya que es dediquen especialment a la cria i a l'explotació de tota raça de ga-

llines. Es molt d'agrar el propòsit d'AGRICULTURA I RAMADERIA d'associar-se a obra tan útil com simpàtica, posant les seves columnes a la nostra disposició per a divulgar els mètodes o procediments a que pugui apellar-se perquè les Catalanes Prat mantinguin els seus prestigis en la seva pròpia terra i no els deguin a els que en terres estranyes poden aportar.

Veus ací la sèrie d'articles que confiant amb la benevolença dels lectors d'AGRICULTURA I RAMADERIA i amb l'ajuda de

la posta del lot a que perteneixia, el de 240 ous per cap.

A Espanya la selecció de les Catalanes

Déu els hi anem a dedicar i dels quals el present és simplement l'introducció. L'estat actual de l'avicultura nostrada creiem que així ho reclama i molt ens plaurà que nostres propòsits siguin acullits amb entusiasme.

SALVADOR CASTELLÓ

Difteria de les gallines

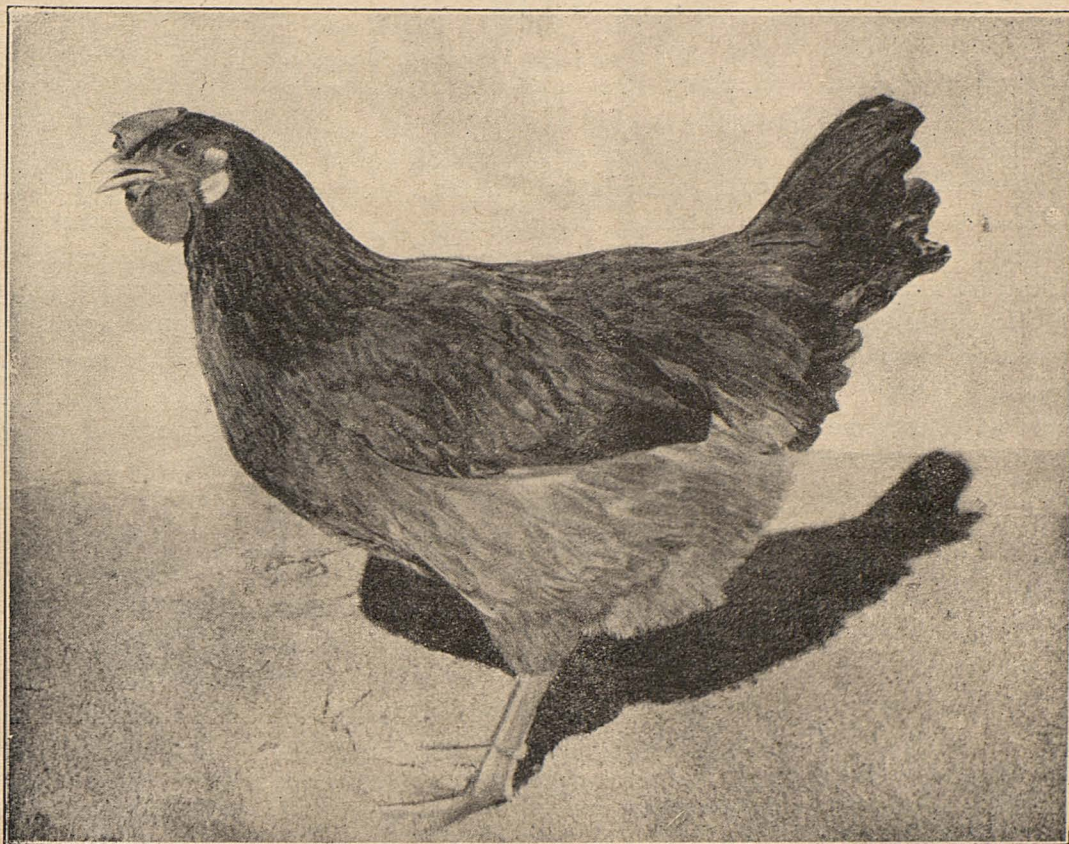
Una revista suïssa indica el següent tractament, de molta eficàcia, segons assegura, contra la difteria de les aus:

Amb 50 grams de sulfat de coure es fa una dissolució en 100 grams d'aigua molt calenta; després s'hi afegeixen altres 100 grams d'oli de llinosa. Amb la mescla que en resulta i amb un pinzell petit, es freguen bé les parts afectades de la gorja, ulls, nas, etc.

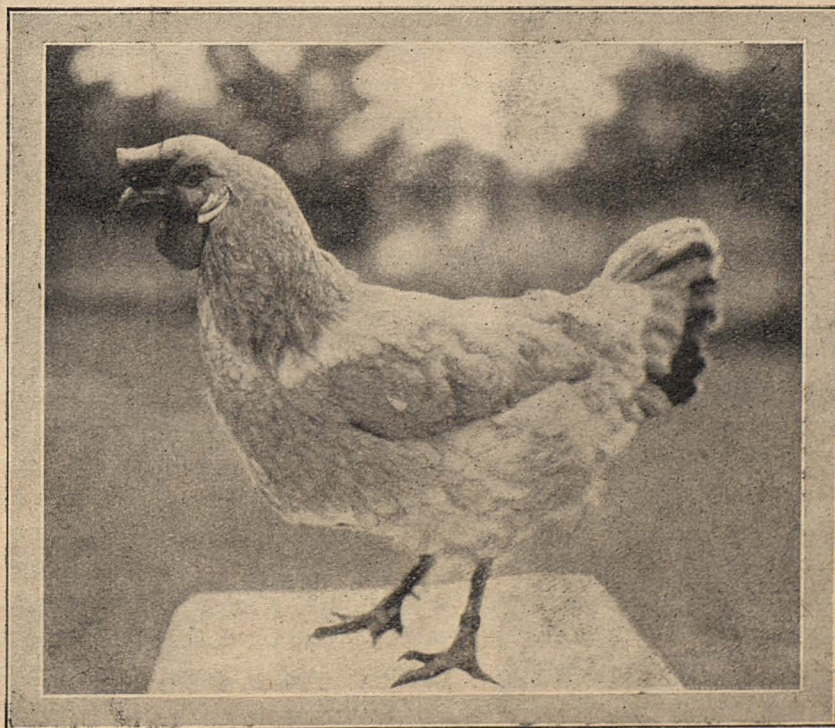
Mentre les aus estan malaltes, solament se'ls hi dona per beure aigua acolorida amb permanganat de potassa i per

menjar únicament se'ls hi dona gra.

Aquest tractament sembla ésser molt més actiu que el del suc del llimó.

Gallina Prat Lleonada, ponedora de 276 ous en dotze mesos. Campiona en el Concurs de posta celebrat a Cuba en 1929-1930 i propietat de don Ramon Crusellas, de l'Havana. Amb les seves cinc companyes obtingué també el Primer premi donant un promig de de 240 ous per gallina

Tipu perfecte d'una gallina raça Catalana del Prat, Lleonada

del Prat s'accentua d'any en any, tant en la tendència a millorar el seu tipus, com en l'augment de la seva producció i vers això

El taronger econòmicament i socialment considerat

En l'economia agrícola peninsular, el taronger sobressurt com un dels elements més valuosos, així sota el punt de vista econòmic com en el social. Es d'observar, en canvi, que malgrat poguer assolir a Catalunya una importància considerable, hi té aquest arbre un lloc molt negligit. No passa així en les conreuades valencianes, com també, encara que en molts menors proporcions a la d'Alacant, Almeria i Màlaga.

En totes aquestes i sobre tot en les primeres, constitueix el taronger el nervi de llur riquesa i prosperitat, com és de veure per les dades següents:

En el comerç exterior, l'exportació d'aquestes fruites, representa un ingrés de més de 350 milions de pessetes or, suma que no sols compensa el comerciant que l'exporta, sino que es reparteix entre els sectors que integren el negoci de taronja, des del productor fins a l'embarcador afavorint a la gran massa obrera que intervé en les operacions de carreteig i confecció. La distribució de la fruita daurada dona lloc als interessants moviments de diner que anem a consignar:

Cada caixa d'embalar, per terme mig costa dues pessetes, fent que s'hi esmercin uns 26 milions de pessetes, les quals queden repartides en jornals entre els treballadors de Galicia, Catalunya, Aragó i València, dedicats a abatre boscos i serrar fusta.

Per a clavatejar aquestes tretze milions de caixes es necessiten 1.170.000 paquets de puntes, quin valor a l'46 pessetes per terme mig, arriba a 1.696.500 pessetes, que toquen Bilbao, Catalunya, València i Múrcia.

La trena destinada a reforçar les caixes, 1.950.000 kilòs a 2'46 el kilo, val 4.757.500 pessetes.

El paper de seda que es necessita, es calcula que puja a 37.375 bales, que al preu de 165, donen 6.156.875 pessetes.

Les plaques litogràfiques, per a les caixes tenen un valor, per caixa, de 5 cèntims; pels tretze milions de caixes, donen un total de 650.000 pessetes; altres per a collir la taronja, carretejar-la al magatzem, triar-la i conduir-la, transport de ferrocarril als ports d'embarc, embarcar-la, donen lloc, almenys, a la inversió d'unes 46.671.625 pessetes.

Afegint a aquestes xifres les despeses que suposa l'exportació per terra i que en jornals representa més de quinze milions de pessetes, es posa de manifest que sols en l'aspecte social obrer i treballs de collita, transport embalatge es distribueixen en jornals més

de setanta milions de pessetes cada temporada.

Davant de totes aquestes dades, que confirmen la capital importància del taronger com instrument valuosíssim per la prosperitat agrícola d'una regió o comarca, passa per nostra imaginació una ombra de desencant i de pena, en veure que tantes terres del litoral català, que per la suavitat de temperatura, per llur situació abrigada dels aires freds, per la possibilitat de convertir-les en regadius elevants les aigües subterrànies que hi circulen, deixen de donar els rendiments valuosíssims que amb tarongers s'obtidrien. L'exemple de València, no s'explica que hagi deixat indiferent els pagesos catalans de nostre litoral per un conreu de tanta significació i valor. I que no es digui que aquí a Catalunya, els seus resultats siguin incerts o dubtosos, doncs en molts indrets i comarques, prosperen les espècies agroses i donen fruits tan bons, dolços i vistosos, com el d'altres regions espanyoles de més fama.

Altres temps, a mitjans de la passada centúria, hi havia en la Maresma nostrada, algunes hortes importants de tarongers. La pesta o malaltia de les arrels, feu que de mica en mica anessin desapareixent, sense que es preocupessin gaire els propietaris, de combatre aquell flagell. No succeí així a València, que a força de proves i d'estudis hi arribaren a conèixer la causa determinant de la malaltia i la manera d'evitar-la. La regularització de les regades, evitant que les aigües es posessin en contacte amb el coll de les arrels i l'adopció de tarongers agres per porta empelt de les menes fructíferes escollides, donà nou impuls a la plantació de l'arbre de la daurada fruita i amb l'interès creixent que els consumidors inglesos li concediren, portaren als conreus valencians a convertir en costa famosa de tarongers gran part de les terres baixes, que enriquiren amb els regadius que amb sacrificis, despeses i perseverància, lograren establir, obrint mines i pous que portessin les aigües del subsol a la superfície.

Això per una banda i per altra la selecció de les varietats, com la introducció de les més sobressortints d'altres països. Gràcies a tots aquests esforços, ha arribat el valencià, en poc més de mitja centúria, a establir el meravellós i esplèndid taronger que, després del de Califòrnia, no té parió en tot el món i és admirat i envejat de tothom, donant ocasió a que es realitzés el miracle de trans-

formar unes terres pobres i una població agrícola necessitada, en emporis de riquesa i de benestar.

Es ben bé de dordre, com hem dit, que des de l'Ebre fins al Cap de Creus, no es dediquin al conreu del taronger tantes terres com s'hi prestén. Per tal com contra aquesta suggestió advocant el clima, cal dir, que per tot on el garrofer prospera hi viuen i fructifiquen bé els tarongers i similars. A més d'això, hi ha a favor d'aquests, la circumstància de que certes sub-varietats, per a tenir una fructificació anticipada i per ésser bastant resistents als freds es prestén millor que certes menes aclimatades i adaptades a la terra nostrada. Cal fer esment, en primer lloc, de diferents varietats de mandariners de pocs anys introduïdes a Europa, com les *Clementines*, que poden collir-se madures el novembre; el *Thomson-Navel*, que es cull el desembre i entre altres el famós taronger *Navel*, que avui constitueix l'estandart mundial i de tanta estima per ésser fructuós i oferir la primícia d'aquestes fruites. Totes aquestes varietats, prosperen, fructifiquen i es donen bé a Catalunya, fins a altituds de 100 metres sobre el nivell del mar; en tenim proves personals per a poguerho afirmar plenament.

Ens plau sobiranament poguer fer aquestes afirmacions i fer-les públiques en aquestes planes, per si el seu coneixement pot contribuir a despertar l'interès d'alguns de nostres agricultors, que vingui a promoure el coneixement d'un conreu que tants profits asseguraria als conreus i terratinents de gran part de nostre litoral. Es tant més de desitjar que tingui bona acollida semblant suggestió, quan amb les facilitats, d'avui per a captar les aigües del sub-sol i elevar-les, es compta amb mitjans que tant ho faciliten com la electricitat i els motors alimentats amb benzines i amb olis pesats, etc., recursos que no tenien a mà els primers iniciadors valencians que convertiren tantes terres secanes en regadius i en hortes esplèndides, pouant a 100, 200 i més metres, les aigües que amb grans treballs i despeses trobaren i havien d'aixecar d'aquestes fondàries. Avui, que amb moltes més facilitats i economia hi cap usufructuar els capdals d'aigües subterrànies, com passa amb certes comarques d'aigües artesianes, el que fa que sigui més de sentir que hi tardi el taronger a embellir el paisatge i a l'ensem, a portar-hi les riqueses que, com hem vist per les dades inserides, han transformat en menys d'un segle un país d'agricultura pobre, en jardí de meravella i de prosperitat.

Seguir les seves petjades és una aspiració que sentim i voldríem veure compartida per a l'enfortiment i avenç de l'agricultura catalana.

RAFAEL MIR I DEÀS

Folklore de la pagesia

Temps endarrerada, en la revista *Agricultura*, de la qual és hereva *Agricultura i Ramaderia*, hi vaig publicar un enfilall de notes folklòriques relacionades amb la pagesia. Vaig parlar sempre en vistes del saber popular de la terra, del treball, dels auxiliars del pagès, dels adobs, de la sembra, de la influència del temps en una collita, del segar, del batre..., que se jo! Vaig donar més de sis cents refranys, dites o aforismes, cançons, rondalles, totes elles referents a la matèria, però vaig tenir d'interrompre la tasca sense arribar al cul del sac del meu espigolieg folkloric. Ni d'un bon tros.

En nom de Déu reprenem avui la tasca. Cal veure fins on arriba la riquesa del folklore agrícola, és a dir, que és ço que es diu i es conta i es canta tret de similis de la pagesia. No hi ha persona relacionada amb la terra, que la treballi o que de la terra visqui, que ben sovint no tingui als llavis una mostra d'aquesta mena de literatura, de la qual amb raó se n'ha dit saviesa popular. Es un gènere aquest a tot arreu ben estimat, que malgrat la seva valor i la riquesa que representa de sentències, de lliçons, en exemples, en peçes xamoses, en una paraula, no ho trobem en cap llibre, sinó que es troba desperdigat en papers, fullets i sobre tot a la memòria del poble que ho diu, ho confegeix i ho invoca en molts moments de la seva vida.

En vaig parlar extensament i ara em proposo reprendre la tasca, perquè és ben llarga gràcies a Déu i no s'acaba així com així. I no he de parlar solament de tema estrictament agrícola o que a ell es refereixi, sinó de tot ço que es relaciona d'alguna manera amb el modo de viure rural, al qual tant li deu la literatura oral i escrita a còpia d'emprar-ne similis; al cap i a la fi tot surt de la terra. Així ens ho diu aquesta contalla que segueix:

Quan l'etern Pare va haver creat el món, va anar senyalant a tot ço que havia sortit de les seves mans, la tasca que els estava assignada i per tal com la terra, en semblar s'havia quedat sense missió a acomplir, una mica queixosa va dir-li al Creador:

—Senyor! ¿vos heu descuidat de mi?

—¡No, que no me n'he descuidat! Tu mantindràs a tota la terra.

—Oh! oh! no podré pas amb tanta de càrrega!

—Si que podràs, perquè també tot el del món anirà a parar a tu.

Efectivament, la terra és el laboratori on va a raure i a transformar-se tota cosa creada.

EL PORC

Examinant la documentació del Santuari d'Aguilar, a Os de Balaguer, vaig trobar un manuscrit en el qual s'historiava la renovació d'aquella tradicional imatge. Diverses vegades ho havien intentat, però el zelós custodi topava sempre amb l'amor a la tradició que sentien tets els devots d'aquella imatge, fins que un dels administradors, més resolt que els altres, s'enfilà un dia a la trona i abordant el tema els va dir: —Escolteu pagesos; si tot treballant se us corca el mànec de l'aixada, el més natural és que el canvieu. Veritat? Doncs el mateix passa amb la Mare de Déu; de tant vella com és s'ha corcat i per tant trobo del cas que la renovem.

I emprant un llenguatge adequat va convèncer a la gent.

Altres tant podem dir d'un altre rector, per bé que d'aquest no en podem elogiar la felicitat en el símil usat. Un rector de Sant Antoni de Vilamajor, el nom del qual no ha passat pas a la història, per la seva agudesia com el rector de Vallfogona, volent cantar un dia les excel·lències de la Mare de Déu, per tal que l'entenguessin els seus oients va tenir la desdixada pensada de contar-ne les virtuts, dient que amb l'excelsa Senyora ocorria com amb el porc, del qual tot n'és bo. A això el portà el voler emprar un llenguatge planer i a l'abast de tothom.

Bé, parlem del porc i veiem tota la corrua de mostres que atresora el folklore, en referir-s'hi directament o figuradament.

En primer lloc, el porc, si no es té una bona truja productora de porcs, és té de comprar, però recordant que

Les mitges mai són plenes

cal comprar-lo una casa sola, perquè del contrari

Porc a mitges mai és gras

un altre aforisme ho diu així

Porc a mitges, quan és partit és esquisit

i comprar-lo a crèdit, equival a dir que sempre es té d'estar amb l'ai! al cor, això és, tard o d'hora s'ha de pagar. Per això es diu que el

Porc fiat tot l'any gruny

i qui diu porc diu truja, per bé que en aquest cas es refereix principalment a la cria

No fan porcells truges a mitges

per a dir-ho com ho diem a la nostra terra, però que si de l'altra banda del Pirineu parléssim, al Rosselló venen a dir-ho de semblant manera

Truges a mitges, mai fan bons porcells

Posat el porc a la cort o corralina, cal pensar en fer-lo engreixar ben depressa, perquè és ben sabut que

El porc i el mosso, un any a la casa

és a dir que el que no guanyi en un any no ho guanyarà en dos i donat aquest cas d'haver-ho d'obtenir amb certa rapidesa

Si vols porc, posa-hi

que expressa el mateix pensament que aquest altre

Porc i conreu, qui no hi posa no en treu

De manera, que vinguin calderades amb patates, remolatxes, hortalisses, herbes del camp i quan van essent grossos, rulls o pinyola i farines pel cas, si no es tenen aglans a mà, sobretot quan estan a punt de treure's del corral.

Em deia Manuel Raventós, que en Cambó cada any es fa matar un porc al seu poble de l'Empordà, menant que l'hi triïn de pelatge negre i que hagi estat engreixat amb aglans per tal que així té més bones carns. Això d'engreixar-los amb aglans ja ve de lluny, doncs segons la interpretació donada per Mossèn Josep Gudiol a la portalada de Ripoll, el mes de novembre hi és representat per «un home pastorant uns porcs i tocant un corn sota un arbre, al·lusió a l'època dels aglans i castanyes per nodrir i engreixar que ha de proporcionar l'aliment per tot l'hivern».

Molts dels meus lectors han vist la xamossa comèdia de Josep M.ª Arnau titulada *Les tres alegries*, en la qual un dels personatges pondera les excel·lències del porc que van a matar, amb aquestes paraules:

*Serà un tocino excel·lent!
Engreixat amb farinada
i aglans, portarà bon pes*

Quedem, doncs, en que se li té de donar gra fort, sobre tot als darrers temps, doncs diu molt encertadament una dita rossellonesa:

Es pas amb aigua clara que s'engreixen els porcs

Quan un inferior s'enfila massa, se l'acostuma raptar-lo dient:

*¿Qui mana a can Ribot
l'amo o el porc?*

Quan a una persona se la vol apostrofar o reptar de manera descarada, és costum de

Dir-li el nom del porc

Si es tracta de subjecte molt revingut s'acostuma a dir que

Es gras com un porc

o en altres paraules, que aviat, o bé que

Ja fa cent

dita adequada a la creixença que sol assolir un porc engreixat a punt de matar

Durar de Nadal a Sant Esteva

diu en Gomis que equival a la durada de tres dies com la mort del porc.

A l'Alt Empordà, a aquells individus que sempre miren de reüll, se'ls diu que

Miren com els porcs de Requesens

Encetada que està la matèria, anirem veient tot el folklore que ha donat de si aquesta bestia tan gustosa i la qual duu per companyia la representació de sant Antoni Abat.

VALERI SERRA I BOLDÚ

Agricultura casolana

Com a colofó de l'aixecament d'un edifici rural d'un molt allegat nostre, un poeta i amic que acaba d'alcancar la màxima glori-ficació en els darrers Jocs Florals de Barce-lona, en Josep M.ª de Sagarra, va estampar una màxima que diu així: *A la llar on vetlla Déu, el bon pa fa olor a glòria.*

A l'intentar distreure un xic l'atenció dels que ens llegeixin, moltes vegades ens havíem proposat sortir de l'aridesa dels temes tèc-nics, per parlar-los de l'atracció que té la casa pròpia i els goigs inefables que proporciona el fruit dels encisos del seu hort i del seu jar-dí. A tal propòsit hem retret les paraules que escrigué el mestre en Gai Saber alludit, ja que les coses creades i viscudes per un ma-teix ofereixen la màxima delectança i respi-ren una major santedat i afecte.

Per això avui ens proposem parlar del que pot donar de sí vostre jardí rural o de la ciutat, vostre tros de terra sobrer, que man-tes vegades deixeu abandonat o utilitzeu per escórrer-hi les deixalles de la llar, en espe-ra de que el drapaire o el carro de les escom-braries s'ho emporti.

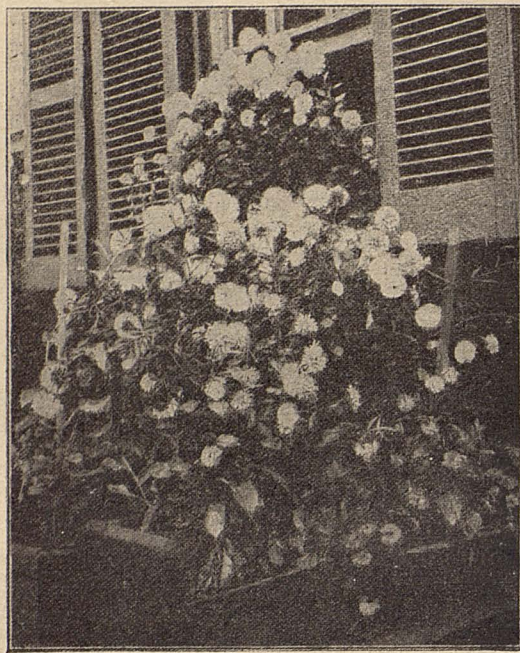
L'agricultura casolana, en molts països com Bèlgica i Suïssa, comparables per la seva extensió amb no poques de les nostres re-gions, és on la família disfruta el màxim de confort i també on l'agricultura domèstica ha obtingut majors perfeccionaments, que han contribuït d'una manera extraordinària al desenrotllament de la flo-ricultura i de l'horticultura en general.

A Catalunya, la benigni-tat del clima i l'esplendor del seu sol, fan que abusem un bon xic de la vida forana, el que fa que no donem valor a la casa ni als patis que la circumden.

Això té dos inconvenients. En primer lloc exerceix una influència ben marcada en l'e-ducació dels que ocupen la ca-sa, els quals acostumen a mi-rar amb menyspreu aquella porció de la mateixa on deu-rien trobar els més purs ele-ments de vida, com són l'aire lliure i la llum i en segon lloc perquè deixen d'utilitzar-ho per a establir-hi un centre de benestar ja sigui transformant-ho amb un petit jardí, que per la seva visió encisadora i excitant perfum ho convertixi en el lloc més atractiu o dedicant-ho a la producció de fruites o llegums, que cons-

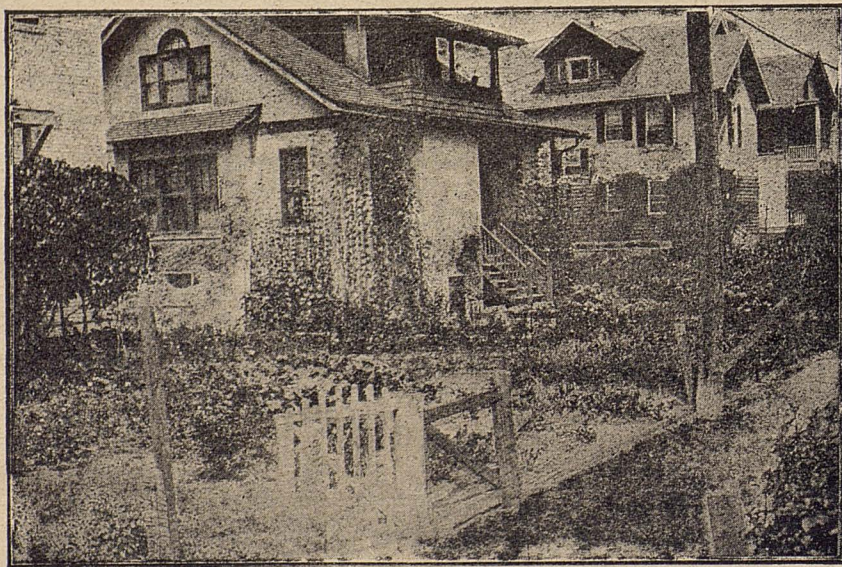
titueixi el més apetitós menjar o bé esta-blint-hi la cria de bestiar casolà, que pot constituir el plat d'honor en un dia de festa.

Si poguéssim conèixer les sumes fabulo-ses que representen amb el seu valor super-ficial els patis anteriors de les urbs, especial-ment en les poblacions de major importàn-

Flors en torretes, a la vora de finestres

cia i quins espais en lloc de contribuir al be-nestar dels que els habiten, és tingut per un lloc secundari, ens donaríem compte de

Petits jardins en patis posteriors

quant lluny ens trobem del vertader progrés del que tant presumim i quant esforç és ne-cessari encara per part de tots per a arribar al lloc ideal. Molts dels que ens llegiu tin-dreu segurament uns metres de terra pro-pers a vostra llar, terra abandonada i a la

que mai haureu pensat donar cap aplicació i que pot proporcionar-vos quantiosos bene-ficis morals i materials. D'alguns dels quals anem a parlar.

Intensifica l'amor al terrer.—Es innega-ble que les coses tenen un valor proporcio-nal al que costa posseir-les i segons el grau de perfecció que es consegueix amb elles. El que despreciant atraccions foranes espera tant sols el moment de reintegrar-se a la se-va casa per a realitzar una millora que amb amor intens va elocubrant a l'objecte d'em-bellir la seva horta o per a millorar l'explota-ció d'un animal domèstic, demostra un sòlid afecte a la seva mansió, que és com a final una porció integrant del seu poble i de la se-va pàtria.

Estimula la instrucció.—Sigui el que si-gui l'objecte d'ocupar el pati de la casa, es persegueix sempre una finalitat de perfec-cionament i per a aconseguir-ho s'imposa la possessió de certs coneixements que s'adqui-reixen indagant i mitjançant l'estudi, que no sols logra el que fa les recerques sino que ho transmet als seus allegats.

Perfecciona i millora.—Són incontables els més selectes dels productes, tan d'origen vegetal com animal que constitueixen nos-tres delícies, que han estat obtinguts, perfec-cionats o millorats per persones que única-ment han tingut per camp d'operacions un petit pati; i es compren. El que concentra les seves aficions a una especialització, gosa única-ment quan tan sols s'ocupa de la matei-xa. Conreua relacions que coincideixen amb els seus gustos i d'aquest freqüent canvi d'experiències i consells, com a justa recom-pensa es logren productes que paguen amb escreix tots els sacrificis que han ocasionat.

Consolida els afectes fami-liars.—Si es té en compte que els patis posteriors s'han de cercar gairebé sempre en llars modestíssimes i en conseqüèn-cia que els seus pobladors no es troben sobrers de mitjans per a freqüents satisfaccions i esplais, es comprendrà l'in-tens afecte que ha de produir en la intimitat familiar l'obte-nir un producte que per les se-ves excepcionals condicions l'eleva encara que solament si-gui d'una manera moral, sobre el nivell dels del seu estament, o que li permeti un goig ma-terial al celebrar una diada,

tot el qual contribueix de manera increïble a enfortir l'amor familiar.

Amplia la capacitat de la llar.—No hi ha lloc a dubte que els patis que es destinen a desperdici i objectes sense valor, no es consi-deren com a dependència de la casa.

D'utilitzar-se en la forma que hem fet esment, constitueix una continuació de la venda i totes les delectances que plauen a l'home, multipliquen el seu valor quan són produïdes per un mateix. Ja en el període de la seva iniciació desperten esperances i desitjos d'èxit, són objecte de freqüents visites d'amics i familiars.

No pretenem amb aquestes notes breus donar solucions radicals als diferents casos que poden presentar-se en l'utilització dels patis i galeries caseres. Farfem llarga nostra descripció. Cridarem solament l'atenció dels que resignadament ens llegeixen oferint-los orientacions que condueixin a una solució.

Començarem per parlar de la *cria d'animals de corral*. Un dels mitjans que permet donar esplai agradable al que disposa d'un modest lloc, és el de dedicar-lo a la cria de gallines per a l'obtenció d'ous i de carn, ja que la gallina és l'animal domèstic que permet aprofitar amb més intensitat els desperdícis de la taula i de la cuina.

Es de recomanar, doncs, que el número d'exemplars que s'ha de criar, estigui en proporció amb els desperdícis utilitzables per a la seva alimentació, reduint al mínim la necessitat d'adquirir de compra els grans i altres aliments.

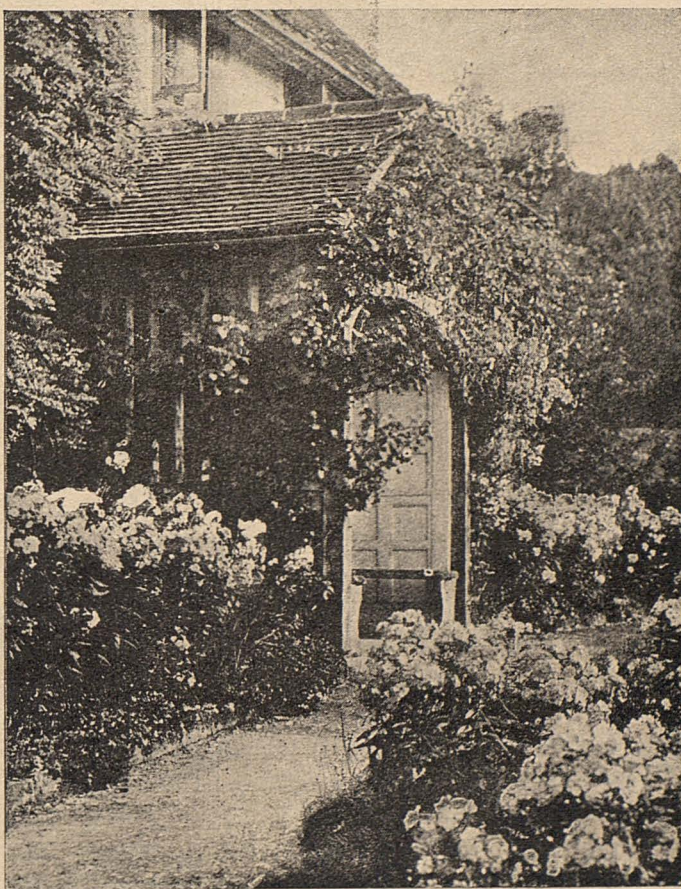
Les varietats que hagin d'exploitar-se han d'adquirir-se amb mires a l'obtenció d'ous o de carn, o d'ambdues coses indistintament. També es poden destinar a la cria d'exemplars per a concursos o exposicions. En el primer cas es pot prescindir perfectament del gall, que no exercint cap influència en la postura, resulta un menja pà inútil. Per a produir carns, és sabut que els galls la donen més fina i gustosa que la gallina. Finalment si s'intenta produir tipus de condicions especials per a concursos, es requereixen coneixements tècnics, preparació i estudi.

La gallina reclama terrenys secaners, permeables i que se la tingui protegida contra l'aire corrent, per resultar-li més que molest, perjudicial. La proximitat del galliner a la casa facilita utilitzar algunes hores de llum artificial, que l'experiència ha demostrat ésser beneficiosa per a augmentar el rendiment d'ous durant la tardor i l'hivern que és precisament quant aquells van escassos i tenen més preu de venda.

Conills.—El conill, que viu exclusivament de vegetals, pot aprofitar rarament els desperdícis de la cuina i de la taula. Poden ésser explotats per a concursos i per al con-

sum i així com la gallina ofereix además els ous, en canvi el conill proporciona la pell i si són de menes especials, es cotitzen a bons preus i a preus elevats si perteneixen a exemplars de determinades races.

Es molt fàcil la reproducció del conill, sempre que es destini a la producció de carn. Una caixa d'una llargada de 60 centímetres per 25 centímetres d'ample i altre tant d'alçada és suficient per a establir una modesta instal·lació. El conill és poc exigent en la qualitat dels seus aliments, essent llur consum gairebé exclusivament de verdures i moltes herbes que produïnt-se en llocs abandonats, gairebé no tenen valor pecuniari i no costen altre treball que anar a cercar-les. Produeixen, además, bones quantitats de

Parterres exuberants de flors que llinden la casa

fems, que tenen aplicacions en els conreus dels propis patis casolans.

Cria de coloms.—Qualsevol de les dues explotacions descrites és compatible amb la cria de coloms. Damunt el galliner o el coniller hi pot tenir estatge un colomar. Hi ha menes prolífiques molt estimables i altres de fantasia per aquells aficionats més exigents i capriciosos.

Conreu d'hortalisses.—Les verdures i llegums tendres, collites per a menjar, comencen a alterar-se passades tres o quatre hores després d'ésser separades de la terra i aquesta transformació s'accentua a cada moment com més temps passa, el que fa que vagin perdent el seu gust, la bona flaire i que es tornin musties.

Amb el que hem dit es comprendrà les avantatges que ofereix el produir a l'alcançar nostre aquells vegetals que més apeteix la família. Si és veritat que nostres mercats ens les ofereixen per tots els gustos, també és cert que moltes d'elles porten dies i fins setmanes d'ésser collides.

No és recomanable dedicar-se a la varietat de conreus, a no ésser que es disposi de molt espai. Es molt millor especialitzar-se en contats productes, els preferits per la família i si és possible, en cas de sobrar-ne, guardar-los fets en conserva, pels mitjans avui prou coneguts.

Generalment, la terra de nostres jardins casolans és impròpia per tot conreu, per estar integrada per pedretes, calç i utensilis abandonats. En aquest cas es fa necessari substituir per altra terra apropiada al conreu al que es destina i si el pati té fondària s'hi extén una bona capa de terra vegetal.

Un cop la terra està ben disposada és convenient assortir-se de quatre ferramentes apropiades i de poc cost. Deu buscar-se bon planter o bona llevor, procurant-se la de gent experimentada i a poguer ésser d'un veí cuidador que sempre es troba i del contrari pot fer-se-la un mateix utilitzant caixons ben afemats que es puguin lliurar de les gelades enclavant-los en lloc assoleiat a l'objecte d'avançar la vegetació de les llavors i que es puguin trasplantar les tendres hortalisses al seu degut temps.

Amb una terra solta, ben adobada, una llavor seleccionada i amb la cura i les regades degudes, es comptarà amb un bon complement per a la taula casolana.

Flors.—Es pot explotar el jardí amb caràcter permanent, embellint-lo i proporcionant-li tot l'escaient encís, o pot ésser destinat a treure'n les flors per embellir els interiors

amb rams o per a produir plantes per fer més atractiva la vivenda.

En el primer i el segon cas les plantes poden ésser conreues en plena terra o en terrissa o testos; d'aquesta última manera és més fàcil transportar-les i canviar-les de lloc. Si el lloc on està instal·lat el jardí està exposat a les baixes temperatures i a congelar-se les plantes, es fa precis limitar-se al conreu d'aquelles poques que ofereixen major resistència, si no es disposa de estufa (*chassis*) o cambres abrigades.

Al jardí se li donarà distinta disposició; segons siguin plantes baixes, arbustives o enredadores. En el primer cas es pot intensificar la superfície formant estants o escales inclinades amb caixons o testos, els quals

deuran orientar-se de manera que les plantes puguin rebre els raigs solars al màxim de temps.

Les passarelles i els camins es cobriran de pedretes petites, *gravilla* i sorra, a fi de que l'aigua de les pluges i dels recs s'hi pugui escórrer, procurant donar-hi certa pendent a fi de que no s'enlloti. Si es conreuen plantes anyals, deu recordar-se que són molt més exigents amb l'aigua, donada la poca profunditat i desenvolupament que prenen les arrels.

* * *

Hem pretès oferir a nostres lectors, modestes però útils indicacions per a fer més atractives les hores d'estança a la vostra llar. Nostres consells, plens d'optimisme, poden ampliar-se fàcilment recorrent a llibres i publicacions majorment consagrades a les diferents especialitats. Fàcilment els que ens llegeixen sabran cercar-les, si volen portar a la llar la tranquil·litat i benestar que no sempre es troben en cercat agè.

R. DE MAS SOLANES

Sentència del Jutjat de Tarragona sobre revisió de contractes d'arrendament

El Jutjat de primera instància de Tarragona, un dels primers en sentenciar les demandes de revisió dels arrendaments i de les prestacions dels mitgers, dicta la sentència que la part doctrinal diu:

«Considerando: Que partiéndose como inexcusable base, de los hechos declarados probados, única área dentro de la que puede moverse el Juzgador, en un aspecto genérico y procesal, resalta a primera vista: que por consecuencia de la inexistencia del avance catastral de la riqueza rústica en este partido, es de avinencia a lo contravertido, del artículo sexto del Decreto de 31 de octubre último, en su apartado b), y como por otra parte en autos consta justificado que la renta de la finca de que se trata en el año agrícola 1913-1914 era ya la misma establecida convencionalmente para el año que acaba de finir, constituyendo aquélla uno de los topes de reducción según tal precepto, párrafo primero y siendo esta disposición de innegable aplicación por su carácter genérico, así a los contratos puros de arrendamiento, como a los de arrendamiento en aparcería, naturaleza esta del contrato vínculo entre los aquí litigantes, ya puede y debe concluirse a impulsos de los expuestos razonamientos, negando la procedencia de la reducción de renta solicitada.

Considerando: Que la justicia intrínseca de la resolución procedente y a que acaba de aludirse, se ve avalada al examinar los antecedentes de hechos y cifras sentadas por las mismas partes, puesto que si la mitad de la cosecha recolectada en el año último importa 1.973'50 pesetas, de cuya suma para el aparcerero sólo ha de rebajarse por gastos invertidos y justificados 137'50 pesetas, evidentemente han de quedar libres para el arrendatario una cantidad de casi seis pesetas diarias, jornal por el propio asignado, en la relación presentada a los trabajadores del campo; al paso que al propietario, debiendo de atender con igual suma de su mitad, a los gastos que se le han originado, especificados en su lugar, teniendo además que pagar contribuciones, partiendo de la valoración más baja dado por los litigantes a la finca sobre que versa la revisión, se llega, a la conclusión de que el dicho arrendador ha percibido sólo el año último, con la renta contractual un tres por ciento del capital presupuesto, esto es el dos por ciento menos del interés legal del dinero».

Aquesta sentència, com es veu, nega al parcer el dret a reduir les pretensions actuals i per tant, declara el dret del propietari a exigir el fidel compliment del contracte.

Pròrroga de la revisió dels contractes d'arrendaments rústecs

La *Gaset*a del 30 del finit desembre ha inscrit el decret del nou Ministre de Justícia senyor Albornoz disposant que poden sol·licitar-se fins el dia 29 del vinent febrer la revisió dels contractes d'arrendament de les terres.

Aquesta disposició ha donat lloc a diverses protestes, entre les quals s'hi compta la Cambra Oficial Agrícola de Tarragona, que cursà el següent telegrama dirigit al President del Consell de Ministres:

«Decreto día 29 prorrogando nuevamente plazo admisión demandas revisión aparcerías y arrendamientos, tendrá por efecto contribuir sostenimiento entre población agrícola Cataluña, inquietante tensión provocada con fines electorales, por predicaciones sindicalistas, daño evidente producción y de los mismos arrendatarios y aparceros; viniendo en momento parecía renacer buen sentido.

Respetuosamente lo lamenta Cámara Oficial Agrícola, que para completo afianzamiento República, desearía imperara absoluta normalidad. Le saluda.—Presidente, Ballester».

Per la seva part, el diari de Madrid, *El Debate*, fa observar que com a conseqüència

de dit decret, s'hauran de passar dos mesos d'anormalitat en la vida jurídica i econòmica del camp espanyol, doncs estan prohibits els deshaucis; els arrendataris, de mala fe, ni paguen les rendes, ni consignen la renda cadastral ni la meitat de la renda pactada. I aquest desmoralitzador règim de *trampas adelante*, es consagra com legal des de les columnes de la *Gaset*a.

Examinant el procés legislatiu, fa notar, que començà el 29 d'abril amb la prohibició dels deshaucis; seguí l'11 de juliol amb el primer decret de revisió de rendes i s'ha allargat fins el 30 de desembre amb altres nous decrets i ordres i telegrams i dues circulars. ¡Una disposició legislativa cada 28 dies!

Un tal embull legislatiu ha fet que els conreadors no sapiguessin quines eren les normes vigents i fins fossin els advocats els que tinguessin feina a interpretar-les degut a llurs confusions. La consulta resolta avui no era vàlida a les dues setmanes, ja que la legalitat havia canviat. Fins els jutges de Primera Instància es trobaren confosos, fent necessari expedir-los-hi dos telegrams circulars en el mes d'agost i una ordre d'igual caràcter el 10 de setembre.

En l'ordre econòmic els perjudicis han estat considerables. Les rendes rústegues sumen centenars de milions. La major part no les perceben propietaris plutòcrates absents, com ho vol fer creure la literatura demagògica corrent, sinó que van en reduïdes proporcions al sosteniment de milers de modestes economies nacionals. Són incomputables els camperols que arrenden part de llurs terres, per no poguer-les conreuar totes. Són molts els que viuen en ciutats obreres, empleats, gent de la classe mitja, que reben com un reforç de llurs ingressos, les rendes que els hi cobren llurs parents que quedaren al poble en abandonar-lo i emprendre l'èxode a la ciutat.

Doncs aquestes nombroses economies privades han sofert trastorns, la responsabilitat dels més afecta a la poc sèria conducta legislativa del Ministeri de Justícia.

S'ha perjudicat igualment a la economia nacional, per haver-se exigit el dipòsit de les rendes cadastrals, per a incoar la revisió dels contractes. I d'aquesta manera han quedat inmovilitzades, perdudes per la riquesa nacional durant cinc mesos, desenes de milions de pessetes. Es ben bé de veure aquest fet econòmic en la contractació dels dipòsits bancaris i en altres característics moviments financers!

Es de desitjar que es posi a terme a aquest dolorós espectacle. Que es fixin d'una vegada els drets jurídics del propietari i els dels conreadors que permeti el tranquil treball dels camps, la millora de les produccions i el millor benestar de tots.

Les nostres entitats agrícoles

Moltes vegades s'ha dit i s'ha reconegut que l'agricultura és la principal font de riquesa de tots els països. Això no ha privat que el nostre s'hagi deixat a segon terme, donant molta més preponderància a l'indústria i al comerç, quan aquestes dues activitats molt sovint deuen cercar en ella llur radi d'acció.

El fenomen és, tanmateix, explicable. Una explicació, potser pueril, però efectiva i constantment comprovada. És aquell menyspreu que comença vers la figura del pagès i acaba en totes les associacions que ha creat per a defensar el seu treball i per obtenir tots aquells beneficis mínims, que estan suficientment acreditats per l'intensitat.

L'agricultura és la vida d'un país. D'ella prenen aliment les altres fonts de riquesa i, cal repetir-ho, és la fita, és el termòmetre, és el millor senyal per a qualificar l'avenç d'una nació. Canadà, Estats Units, França, Suïssa, Bèlgica, tenen cura en el referent a llur agricultura. Allí el pagès és respectat, també ho són les seves associacions i no cal dir que aquests països van a la vanguardia de la civilització.

Vol dir això que l'agricultura de la nostra terra no vulgui obrir-se pas? No. Pot comprovar-se que d'uns quants anys fins avui existeix un neguit i un afany de prosperar i que hi han arreu moltes voluntats que s'han unit per a conquerir, per dret, unes reivindicacions que sens dubte seran assolides.

La tasca és aspra, tan aspra com el treball a la terra, però, la victòria arribarà i serà tan més meritòria perquè ha sorgit de l'impuls particular, moltes vegades ofegat per desencerts oficials que en determinades ocasions més enllà de la fredor de consuetud fins han posat traves en totes les manifestacions de caràcter agrícola.

És cert que el dia 28 de gener de 1906 va sortir una Llei per a reglamentar el funcionament de Sindicats Agrícoles; és innegable que aquesta Llei va estimular la creació d'un nombre considerable d'aquestes entitats però també s'ha pogut veure com el caprici dels governants, no volem suposar causes més greus que un caprici, l'ha anat aixelant per a deixar-la quasi sense cap efecte. La Llei de 1906 ja sols és un esquelet i al seu voltant sols s'hi poden eixoplugar tots aquells Sindicats que limiten llur acció a la existència d'unes taules de cafè.

La Llei de 1906, però, va donar la campanya i tota la pagesia va despertar al seu so. Inútils han estat després tots els esforços per tornar-la a fer dormir.

Totes les contrades de Catalunya van veure alçar-se uns nous casals. No eren llocs d'esbarjo, eren temples que es creaven pel treball, millor dit, per complementar, per arrodonir els resultats dels treballs de la terra.

El Sindicat Agrícola representa avui l'aristocràcia de la pagesia de cada terme municipal. Dintre d'ell els pagesos associats queden transformats en una sola voluntat i aquesta és la que porta a terme totes les operacions de compra-venda dels productes que surten dels nostres camps. És veritat que amb tot això l'associat troba avantatges; mai, però, aquestes avantatges van, com a voltes ho ha fet córrer algun viu, contra el propi consumidor sinó que també en disfruta tota vegada que el que s'obté és la supressió de tot allò que és inútil i innecessari.

No acaben les finalitats dels Sindicats Agrícoles en aquestes operacions de compra-venda. Es pot dir que això és el començament, tota vegada que el camí emprat va cap a la consecució de tot allò que deu representar una fita d'economia i de la que se'n beneficiaran principalment els consumidors. Falta la transformació industrial dels nostres productes, portada a terme ja per alguns Sindicats de les Comarques de Tarragona, Girona i Lleida.

Així com a Cervera hi ha un Sindicat Comarcal que transforma els blats dels seus socis en farines i derivats, així com al camp de Tarragona hi han gran nombre de cellers cooperatius, així com a Figueres hi ha el Sindicat de La Garrotxa que té les millors maquinàries per a obtenir l'oli de les olives collides pels empordanesos, així com a Martorell hi ha el Sindicat Vitícola que amb els sub-productes del vi fa els millors alcohol i lliura al consum les millors begudes veurem aviat, molt aviat, com és seguit l'exemple i l'agricultura per mitjà dels Sindicats Agrícoles serà tan florent com ho és en els països més avançats.

Sembla que ja hem explicat tota la trama de l'associació sindical. Falta divulgar encara més i no volem deixar d'esmentar l'existència d'importants Sindicats comarcals i de Federacions de Sindicats que representen milers i milers d'agricultors.

Aquests Sindicats i Federacions són altra prova de l'organització i porten a terme totes aquelles activitats que no estan a l'abast de les entitats locals si no és amb la consecució d'un important conjunt.

Tenim ara un altre bell exemple: La *Unió de Sindicats Agrícoles de Catalunya* que

enguany va quedar constituïda en l'important Assemblea celebrada el dia 12 de juliol de l'any passat en el Palau de Projeccions del Parc de Montjuïc.

La U. S. A. de Catalunya no és una fusió sinó un instrument necessari a tots els Sindicats que l'han creada. És el lloc on es reuniran totes les iniciatives de la nostra pagesia, serà la que portarà la seva veu i el braç que executarà totes les operacions de volum que li confiaran les entitats adherides.

La U. S. A. ja ha començat el seu treball. Ja s'ha preocupat de que d'una vegada tinguem una Llei ben definida sense malabarismes i sense eixalaments. Ja està preocupant-se de crear tots aquells organismes que protegeixin els interessos dels agricultors. La *Mútua d'Assegurances contra accidents del treball Agrícola* és la primera prova.

Voldriem dir més encara, però ja tindrem ocasió d'estar novament en contacte amb els volguts lector de AGRICULTURA I RAMADERIA.

Malgrat el nostre propòsit de posar punt final no volem deixar al tinter un aclariment molt necessari.

Hem de manifestar que l'agricultor no va contra els legítims interessos de ningú. Les entitats que ha creat són una prova d'un desig de reivindicació molt natural i de defensa de tots els interessos legítims propis i dels altres.

En entrar a la vida social sols aspira ésser útil a la nostra terra i aconseguir que l'agricultura tingui la més esplendent florent perquè d'ella en puguin estar orgullosos tots els ciutadans.

Els pagesos de l'any 1932 volen donar una forta abraçada de germanor a tots els catalans.

Si obtenim això serà la millor tasca que hauran portat a terme les nostres entitats.

PERE CABOT

La oportunitat de la poda dels fruiters

És a l'hivern quan convé podar els arbres, a tots és profitós aquesta operació, però sobre tot quan es tracta d'arbres fruiters.

Aquests, quan són joves, per a què creixin ben formats; quan són més grossos, per a treure-los-hi les branques massa rigoroses i d'una manera especial les xucladores que redueixen el vigor i la fructificació de les branques productores. Com que cada mena d'arbres vol ésser podada d'una manera diferent, aquesta operació convé confiar-la a podadors especialitzats.

Quan els arbres són joves, convé deixar-los-hi en ésser podats, solament tres o quatre troncs principals, evitant-se així l'ésser més grossos, haver-los-hi de fer moltes i importants mutilacions, sempre perjudicials.

Les oliveres en nostre país

I

«Si conreues bé l'olivera, posaràs un eficaç remei a les teves necessitats; si adobes bé l'olivera t'enriquiràs; si conreues bé, adobes bé i regues bé l'olivera, et tornaràs foll d'alegria». Aquestes sàvies paraules pronunciades molt oportunament per un notable intel·ligent en agricultura, demostren palesament que varen ésser inspirades en un temps durant el qual les malalties de l'olivera ben segur no causaven els estralls que en els nostres temps ocasionen i qui sap si ni tan solament no es coneixien, ja que únicament fan referència al conreu i als adobs i regades, passant per alt els tractaments contra les invasions de les plagues que l'ataquen. Però encara que l'esmentat concepte no faci referència a un afer de transcendental importància que en l'actualitat inexcusablement hem de considerar d'indispensable aplicació, forçosament tenim de reconèixer que encarna una veritat indiscutible. Efectivament: L'olivera és un vegetal sumament generós que retribueix amb escreix els treballs i miraments que al seu bon conreu s'hi esmercen. Té un gran interès en el nostre país, perquè de l'olivera n'obtenim productes d'un remarkable valor que gosen d'un renom universal. Tot el que es faci, tot el que es digui, serà poc per al foment de la producció d'oli i olives de taula, productes tan sol·licitats en els mercats nacionals i estrangers i tan apropiat el nostre terror per la consecució d'abundoses i remuneradores collites d'una excel·lent qualitat, sempre que l'agricultor sigui perseverant en practicar un conreu racional intensiu i sobretot econòmic. Ja sabem per endavant que alguns dels nostres lectors pensaran: «Es que a vegades no ens podem treure l'oli del davant, i si per exigències econòmiques se'ns fa necessària la venda, ens el paguen a uns preus ruïnosa». Sincerament reconeixem que aquest lamentable contratemps l'olivicultor té de sofrir-lo amb massa freqüència, però també tenim de posar-hi una observació que val la pena de tenir-la sempre ben en compte: Quan es presenten crisis de preus que aclaparen el mercat, l'agricultor gairebé sempre es mostra exageradament pessimista. Tot ho veiem negre, per tot arreu observem dificultats de tota mena, sense recordar-nos d'aquell inspiradíssim adagi que diu: «No hi ha mal que cent anys duri». Tampoc volem recordar-nos d'una veritat indiscutible que els conreuadors l'hauriem de tenir sempre ben present i és que la crisi més espantosa, el pitjor contratemps que podem sofrir, és la falta de productes per a vendre. «Qui té oli té diners», hem sen-

tit dir des de petits. Per altra part també hem de tenir present que, el dia que tots els colliters, sense distinció de classes ni estaments i amb harmonia i germanor sapiguem organitzar-nos corporativament, elaborant els nostres productes amb la major perfecció possible, tal com aconsella la tècnica agrícola moderna, per tal d'enfortir els mercats actuals i trobar-ne de nous que amb suma facilitat podrem consolidar; si no podem aconseguir desterrar absolutament aquests entrebancs que de tant en tant aclaparen l'ànim del productor, haurem donat un gran pas cap al millorament de la nostra situació econòmica. També hem de tenir present que si econòmicament sabem augmentar la producció, el cost de la mateixa, naturalment, serà més reduït i d'aquesta manera, amb més eficàcia, podrem plantar cara a les temporades que regeixen preus excessivament baixos.

Hem considerat de gran interès apuntar aquestes reflexions, perquè creiem del tot convenient que desapareixi la deplorable mania que pateixen molts agricultors, que a l'experimentar la més petita decepció respecte de la producció de l'olivera tot seguit els passa pel magí la sinistra idea de volguer-ne fer llenya i encara que no sempre s'executi, llamentosament hem de contemplar com grans oliverars han anat desapareixent substituint-los per altres conreus que en infinitat de cassos han estat ruïnosa.

Voldríem que tots els nostres companys fossin optimistes respecte d'aquest conreu. Nosaltres ho som tant i tant, que no dubtem gens ni mica d'afirmar, que ben practicat produiria més beneficis que la generalitat de les indústries. Per tal de corroborar la veritat i fonament d'aïtal afirmació que alguns trobaran equivocada, o excessivament optimista, anem a veure les despeses que aproximadament ocasiona i el que amb tota seguretat produeix, conreuant-la acuradament, proporcionant-li econòmicament adob abundós i mantenint constantment l'olivera en un complet i satisfactori estat de sanitat.

La nostra edat no ens ha permès encara comprovar les despeses que ocasiona l'afer de plantar un oliverar i conduir-lo amb èxit cap a l'estat i condicions de màxim desenvolupament i plena producció. Per tant, amb l'intent de fixar l'interès i amortització del capital necessari, prendrem com a patró el preu més crescut d'arrendament que generalment pot fixar-se per un any i per un arbre, quant és arribat en plena producció:

Arrendament	1'20 ptes.
Conreus	0'90 »
Tractaments preventius contra les plagues.	1'25 »
Adobs	2'50 »
Despeses de recolecció	6'50 »
Total	12'35 ptes.

Amb l'import d'aquestes despeses acuradament administrades (més endavant ja veurem la manera de procedir) aconseguirem una producció segura d'una quartera d'olives en un sol arbre, les quals venudes a 20 pesetes quasi doblem l'import de les despeses.

La immensa majoria dels colliters d'olives acostumats com estan a obtenir produccions molt inferiors, diran que la producció que fixem és exagerada i que per tant no estaria assegurada tots els anys. Encara ho diran amb convicció més ferma tots aquells que estan acostumats a tenir l'olivera poc menys que abandonada, però ningú s'atrevirà a negar que hi ha molts arbres que sense tenir pels mateixos els miraments necessaris ni molt menys i per tant, sense gastar moltes vegades, ni tant solament el valor d'una pesseta, són molts els anys que no sols aconseguixen aquesta producció sinó que molt sovint la doblem i la tripliquen. Per tant, si condemnades les oliveres a vegetar en un terreny que forçosament ha d'estar considerablement empobrit a conseqüència de les abundoses quantitats de matèries fertilitzants extretes per les collites durant molts anys consecutius, si abandonades llamentosament als nombrosos perills de tants enemics i malalties que sovint entorpeixen la seva regular vegetació i normal fruitada, assoleixen molt sovint una producció més que satisfactòria, podem confiar sense por a ésser defraudats, que fertilitzant-les raonadament, practicant un conreu acurat, podant-les amb interès i coneixement, preservant-les absolutament de tota mena de plagues i fent el possible dintre dels límits que permet l'economia per la conservació de la humitat en el terreny de vegetació, obtindrem una producció quin valor doblarà l'import de les despeses que un bon conreu ocasiona. Amb el qual deduïts els perjudicis que inevitablement en més o en menys s'han de sofrir, a conseqüència de les pedregades i les sequetats podem comptar amb un benefici d'un quaranta per cent del capital emprat. I si volguéssim donar crèdit al que amb massa freqüència injustificadament s'afirma de les oliveres, o sigui que només treballen cada dos anys, la qual cosa no pot pas dir-se de totes, ens quedariem amb un vint per cent de benefici: que no té pas res de despreciable.

Per tal de desvanèixer totes les desfavorables preocupacions amb referència a la producció de l'olivera, insistim, que aconseguirem els resultats esmentats amb economia, conreuant bé, adobant bé i sanejant bé, de tot el qual ens ocuparem en successius articles.

JOAN VALLÉS ESTRUCH

Els prodigis de les sèmbrs amb patates germinades

No cal dir la importància que assoleix en les comarques nostrades del litoral les sèmbrs de patates primerenques. Els que es dediquen a aquest conreu especial, saben sobradament que l'èxit econòmic està íntimament relacionat amb la anticipació de la collita, ja que són les primícies d'aquesta les que assoleixen els bons preus.

Lograr una anticipació de 15 a 20 dies en la collita té, en aquest cas, una transcendència extraordinària pel conreudor. Aquests segurament s'enteraran amb interès del que per a aconseguir-ho aconsella el doctor Tamaro, el qual comença per recomanar el fer les sèmbrs servint-se de tubèrculs que s'hagin fet germinar a casa.

Procedint d'aquesta manera, además de poguer anticipar tres o quatre setmanes la collita, s'aconsegueix tenir plantes més guixades, robustes amb forts rebrots.

A més d'aquestes avantatges cal notar la de conseguir produccions més altes i regulars que les que es recullen de plantades fetes amb patates que no han germinat abans de la sembra.

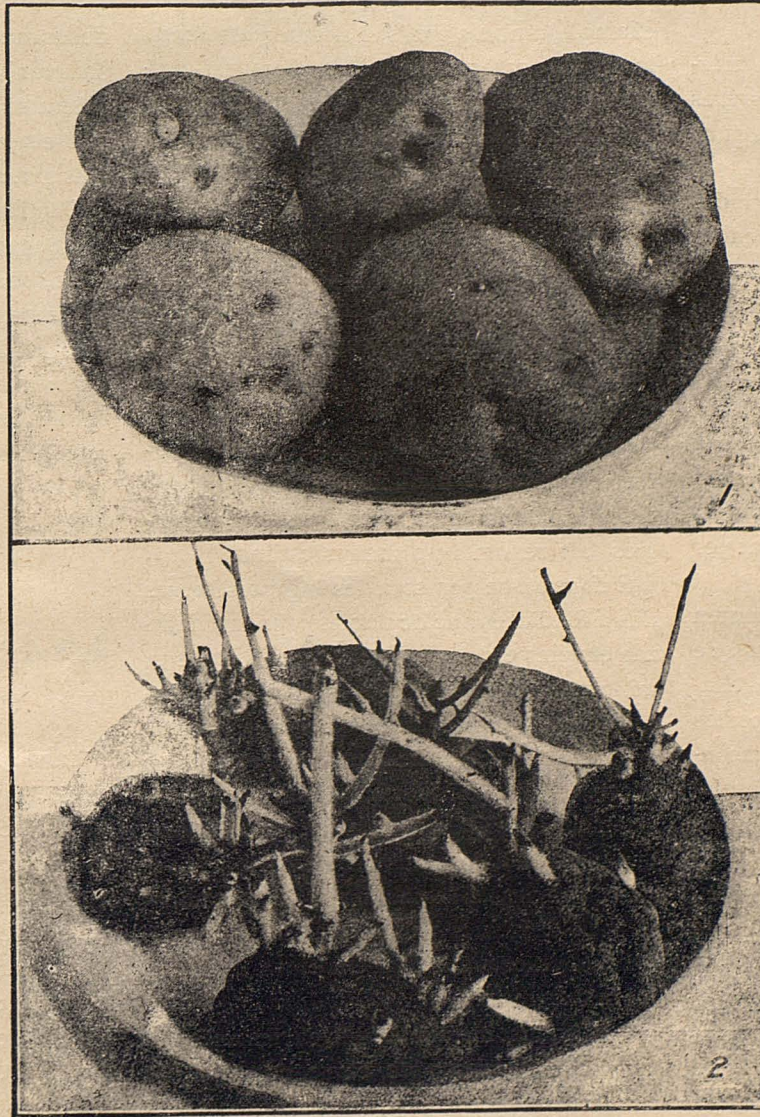
La manera d'operar per a obtenir tubèrculs germinats, no pot ésser més senzilla, com és de veure.

S'escolleix a casa, un local eixut, ventilat i ben aclarit per la llum del dia, i és aquest lloc el que es destina per a que hi grillin les patates que han de sembrar-se. La temperatura del local no ha d'ésser inferior a 7 graus centígrads. Sobre el trespòl s'extenen unes posts foradades per a que s'hi puguin col·locar les patates, unes al costat de les altres, dretes, guardant la mateixa posició que han de mantenir a l'ésser sembrades.

Per a precipitar la sortida dels grills s'ha d'augmentar la temperatura del local mantenint-la entre 11'5 a 13 graus, amb la que s'aconsegueix que en el període de dues a tres setmanes creixin els grills i arribin a tenir un centímetre i mig de llargada. Quan això s'ha aconseguit s'arriba a haver posat els tubèrculs en condicions de sembrar-se.

Les patates per a llavor ha de procurar-se tinguin la grandària d'un ou, solen pesar

uns 80 grams; escolliu les que no són pansides, sinó pulposes amb els grills ben desenvolupats, les que tenen els grills aplanats, no convenen per a llavor, doncs les patates anomenades *mascles*, quins grills són filo-

Veus aquí una mostra de les patates que reuneixen i les que no reuneixen condicions germinatives

sos, llargs, donen collites defectuoses i pobres. Els tubèrculs d'aquesta classe, a mesura que grillen es separaran i s'exclouran de la sembra a la qual solament han de destinar-se els tubèrculs de grills vigorosos i forts.

Els tubèrculs de més grossària que la senyalada, en partir-los s'ha de posar cura en que cada fracció de tubèrcul conservi en el possible la meitat dels grills, evitant fer-ne més de dues parts.

El fraccionament de les patates de llavor, és convenient fer-lo uns vuit dies abans de la sembra. Un cop dividits els trossos es deixen que s'assequin essent molt encertat empolvar-los amb calç o amb sofre així com sotmetre'ls a una desinfecció polvoritzant-los

amb brou bordelès (sulfat de coure, 2 quilos, calç, 1 quilo i mig per 100 litres d'aigua).

Començant el forçat de la germinació a mig gener, els tubèrculs estan ja suficientment grillats per a sembrar-los a mitjans de febrer, per al qual s'haurà ja preparat la terra on deuen ésser sembrats, que caldrà donar-li una cavada de 25 centímetres de fons i haver-se afemat abundantment el fons dels solcs, que es distanciaran uns dels altres, 40 centímetres. Además dels fems, es repar-

tiran per hectàrea 600 quilos de superfosfat, 200 de sulfat d'amònic i altres 200 de sals potàssiques, tapant-se allavors els solcs amb terra. Sobre d'aquesta es van disposant els tubèrculs grillats, fent de manera que quedin ensorrats uns 8 centímetres i separats entre sí, 25 centímetres. Allavors es cobreixen amb terra fina i es procedeix a nivellar el terreny.

Així que el temps s'amoroseix i la temperatura arriba als 14 graus, o sigui a mitjans del mes de març, la vegetació ja donarà manifestacions i podrà contar-se o procedir a la collita en acabar el maig o en ésser a les primeries de juny. Fent la sembra a mitjans de febrer fins a la collita el 5 de juny, hauran transcorregut 110 dies. Si en la mateixa època de la sembra per compte de tubèrculs grillats s'utilitzen els que no reuneixen aquesta condició, la collita no podrà començar fins a les darreries de juny, o sigui després d'haver passat 136 dies, de manera que amb tubèrculs grillats s'aconsegueix anticipar prop d'un mes la data de l'arrencada de les patates.

Remarca el doctor Tamaro diferents cassos que venen a confirmar l'èxit de les sèmbrs amb tubèrculs que s'han forçat a casa

per a que grillessin amb el qual lograven, els que seguien aquest procediment, poguer presentar al mercat patates a les primeries de juny. Vistes les avantatges del sistema, actualment la majoria d'agricultors de la ribera del Trieste, totes les sèmbrs les fan amb tubèrculs previament manipulats per a que tinguin grills ben desenvolupats a l'ésser portats a les terres per a sembrar-les.

Aquesta nova pràctica ha donat també per resultat, que s'iniciés l'indústria de forçar patates per a vendre-les ja grillades i en condicions d'ésser utilitzades en aquest estat els que tenen de sembrar-ne.

ISIDRE ROGENT

EL QUE DIU LA PREMSA

Entorn de la crisi del vi

Es parla, s'escriu, es celebren Assemblees i fins es constitueix el grup parlamentari, per a la defensa del vi davant la forta crisi que travessa.

Es tanquen les portes dels nostres mercats i tractats comercials i es creen barreres infranquejables per una de les primeres riqueses de l'agricultura nostrada.

Es parla de les causes diverses i variades que contribueixen a l'enviliment del suc dels raïms, i tots estan d'acord en que un dels motius principals que això ocorre es troba en l'adulteració dels vins.

La condescendència dels encarregats de vetllar per la seva puresa fa que, com deia un dels que parlaren a l'Assemblea de la Unió de Vinyaters celebrada recentment a Barcelona, l'allargament del vi es tradueixi en un augment d'un vint-i-cinc per cent per damunt del que es cull.

Si a aquest factor desagradable s'hi sumen les impropis i injustes disposicions que consenten l'ús de l'alcohol no vínic en l'elaboració i correcció d'aquells i els impostos de consum que graven el vi natural, s'aconsegueix que frueixin d'una prima de preferència els pseudo-vins mixtificats i artificials.

El malestar de la classe vinyatera s'extén arreu; cada nova escomesa dels enemics de la producció és una nova punyalada que es clava a la riquesa nostrada.

Ara mateix s'ha celebrat a la capital d'Espanya una assemblea de representants de poblacions majors de cinquanta mil habitants, en la qual després de demanar tota mena d'autoritacions per a gravar la propietat urbana, la territorial, les produccions agrícoles, les indústries, el comerç, les professions i tot quant ha cabut a la imaginació dels seus organitzadors, es prenia l'acord que, a més dels drets que actualment perceben els municipis sobre els vins, se'ls faculti per a imposar-ne d'altres més gravosos encara, sobre els embotellats i de manera especial sobre els vins escumosos, impostos que, de prosperar, constituïrien una de les amenaces més formidables i un cop mortal per les indústries enològiques, les quals per llur especial naturalesa més s'haurien de protegir i fer que prosperessin.

I amb això es repeteix de bell nou la paradoxa que, essent el nostre país essencialment agrícola, la riquesa del qual s'hauria de

procurar que progressi i avanci, se li posen, pel contrari, tota mena de traves i dificultats, quant no s'impossibilita el seu desenvolupament.

Les indústries enològiques, posem per exemple, amb les quals el nostre país ocupa la tercera categoria en el concert viti-vinícola mundial i que per la qualitat suprema dels seus suc comparten totes les preferències, permeten elaborar els tipus més estimats en els principals mercats.

A això es deu que els vinyaters i els industrials, procurin transformar els seus productes sense plànyer-hi sacrificis, i exposin les seves hisendes, els capitals i les seves activitats i fervors al desenvolupament d'aquesta riquesa.

Marques estimades de vins de taula, generosos, aperitius i medicinals, han conquerit després d'anys i més anys d'esmerçar energies, alt renom i no menys estima.

Enfonsant-se per sota les ingrates terres fins a fondàries incalculables, s'industrialitzen els vins escumosos, que en les coves es milloren durant anys i més anys i comarques suara anònimes vinícola i comercialment considerades, es converteixen en centres d'alta consideració i estima, que asseguren la vida a milers de treballadors, donen el pa a nombroses famílies i a la vegada gràcies a l'establiment de la xampnització dels suc d'una comarca, la consideració vitícola nacional ens eleva a la primera categoria.

I en aquest instant sorgeixen les més insospitades i crescudes càrregues, que de convertir-se en realitat, ens portarien al camí de matar el germen d'una indústria creadora de riquesa, que hauria d'ésser considerada com a base intangible de la prosperitat de l'agricultura nostrada.

Aquestes bogeries *enòfagues* que per a salvar els pressupostos llancen els municipis de més de cinquanta mil habitants, carregant amb un impost de mitja pesseta per ampolla de vi, comprometen extraordinàriament l'esdevenidor d'aquesta indústria vinícola que tant interessa protegir i fomentar.

I tot quan diem referint-nos als vins escumosos, ha d'entendre's també que ho fem extensiu als suc del raïm embotellat, de tota classe i procedència nacional, tant per motius agrícoles, industrials i econòmics, com pel que pot contribuir a la defensa del vi natural, de les sofisticacions i falsificacions.

Amb vins de marca embotellats, es té la millor defensa contra les adulteracions; sobrepuja l'ampolla en eficàcia de garantia a totes les mesures que per les lleis, disposicions i vigilància, es puguin prendre.

Si partim d'aquest principi inqüestionable del valor del vi per a garantir la puresa, qualitat i genuïtat dels suc naturals, s'ha d'insistir i posar en pràctica les mesures més extremes per a la suprema defensa amb que avui poden encara disposar els vinyaters; s'ha de fer tot, per tal que no se'ns en vagi de les mans ni s'inutilitzi la seva virtut defensiva amb impostos i gravàmens tan desconsiderats, impropis i inoportuns, com ho són els projectats per les representacions dels grans nuclis de població.

L'actitud de defensa posada de manifest eloqüentment en la darrera Assemblea de Barcelona, contra els alcohols industrials i els impostos municipals dels vins, ha de persistir i afèrmar-se si no es vol donar l'última martellada a una riquesa que s'està debilitant i morint per l'inèpcia dels que primerament haurien de protegir-la i enrobustir-la.

RAUL M. MIR

De La Veu de Catalunya

■ ■ ■

La destileria vínica i l'alcohol industrial

La vinya, una de les principals riqueses agrícoles dels pobles de raça llatina, ha estat, especialment en el decurs d'aquest segle, objecte de predilecció per part dels governs de França, Itàlia i Portugal per protegir-la eficaçment, i ensems portar el benestar a les regions de terres de secà dedicades a aquest conreu, la importància econòmica i social del qual és extraordinària, puix que aprofita terrenys molts d'ells impropis per altres conreus, i perquè dona vida a nuclis de població que sols les terres de bon regadiu poden superar.

Espanya, dintre el concert de nacions vitícoles, és una vergonyosa excepció. I això no vol pas dir que al nostre país aquest conreu tingui menys importància o bé s'hagi de sotmetre a diferents modalitats, sinó tot al contrari. Les regions vitícoles espanyoles, ofereixen una varietat i riquesa de vins que són l'admiració de tot el món ja de temps remots, com ho demostra el fet que l'exportació dels nostres vins fou, fins fa poc, un dels principals factors de la balança comercial, i la qual exportació ha quedat reduïda al no res, degut a la desencertada actuació dels nostres governants en concertar els tractats de comerç amb l'estranger.

Creiem oportú fer una mica d'història. Aquest greu problema que es debat i que

podríem qualificar de veritable batalla entre la vinya i l'alcohol, convé que sigui conegut de tothom. Es una pugna entre vinyaters i sucraires, puix que aquests, vertaders potentats, tenen totes les preferències dels legisladors, i en canvi els altres en són les víctimes més sacrificades, ja que els atropellaments que els governants, conscientment o inconscientment, els infereixen des de 1904 en què es promulgà per part del ministre senyor Osma, mitjançant la primera llei dita d'alcohols, són inaguantables.

Abans de 1904, si bé els legisladors espanyols no havien pas demostrat una gran activitat a favor de la vinya, no obstant, les lleis de 1892 i 1895 sobre les condicions que han de reunir els vins per ésser tals, prohibien emprar els alcohols industrials per reforçar els vins, i establien disposicions penals per als contraventors, i la tributació diferencial de 75 pessetes per hectolitre entre els alcohols vínics i els industrials, demostrava una bona voluntat per part dels governants.

Els innumbrables ministres de Finances que van succeir-se des de 1904 fins a l'establiment de la dictadura, amb petites variants, seguiren la pauta traçada pel senyor Osma, contestant només amb bones paraules els crítics d'angoixa de la viticultura que demanava, al menys, el compliment de tot el que hi havia legislat sobre vins, i que es restablís la diferència de 75 pessetes de tributació que entre els alcohols vínics i industrials establia la llei de pressupostos de l'any 1892, la qual diferència el senyor Osma reduí a 10 pessetes en 1904, i demostrà així d'una manera clara el seu favoritisme pels sucraires.

Cal fer, però, una excepció important. L'any 1916, el senyor Alba, ministre de Finances, amb una actuació semblant a la que ara vol desenrotllar el senyor Carner, anava a donar un cop mortal a la fabricació d'alcohol vínic, vàlvula de seguretat de la vinya, per mitjà del seu famós projecte encaminat a monopolitzar la venda d'alcohols, projecte que no prosperà gràcies a què el país vinyater s'aixecà en to de formidable protesta.

Arribà llavors la dictadura, la qual amb motiu d'una d'aquests profundes crisis de la vinya, pogué veure com arreu d'Espanya s'iniciava una gran croada especialment portada i encoratjada pels vinyaters i fabricants d'alcohol vínic de Catalunya. El pes d'aquesta campanya fou portat pel doctor Francesc Santacana i Mn. Josep M.ª Rovira per part dels vinyaters, i els senyors Martorell i Mascaró pels alcohols vínics. Aquesta campanya, va ésser desenrotllada amb una fermesa i encert extraordinaris. Per fi, tot feia preveure que triomfaria la justícia,

El dictador es decantava decididament a fer-ne puix que de tots els indrets d'Espanya venien veus tan estentòries i s'exposaven raons d'una naturalesa tan convincent i aclaparadora, que més que mai, semblava arribada l'hora de posar les coses al seu lloc. No creiem exagerar si diem que mai no s'havia fet una campanya més ben documentada i minuciosa per part de cap sector econòmic.

Els alcohols industrials, o sigui els fabricants de sucre, veien ja la partida perduda i amb ells els mateixos delegats regis, homes de tota la confiança d'aquell règim, es pronunciaren a favor de les justes demandes dels vinyaters. No obstant i això, el desenllaç fou la cosa més funesta que hom podia imaginar-se.

Es promulgà la famosa llei de vins de 1926, trossejant la legislació anterior, la qual si bé és veritat que no era altra cosa que lletra morta per obra i gràcia de les autoritats, en canvi era una de les millors del món i així des de llavors el mercat nacional quedà a mercè dels alcohols industrials. Els sucraires, en la mateixa forma misteriosa d'altres vegades, guanyaren la partida.

Aquesta victòria sucraire, però, fou doble. D'una part, quedà prohibida la fabricació d'alcohol de moresc que era un rival terrible per ells, i per altra part es decretà la desequiparació de l'alcohol de vi, del de residus de vinificació, la qual cosa no existeix en cap altra nació vitícola. I així s'anava preparant la decapitació de la gran majoria de les fàbriques d'alcohol vínic, la qual cosa ara pretén l'actual ministre de Finances posant diferent tributació als esmentats alcohols.

Anirà avant el projecte del senyor Carner? En representació de la vinya greument amenaçada de la qual en viuen milions d'espanyols, la minoria viti-vinicola del Congrés i totes les entitats i corporacions que tenen afinitat amb la vinya, s'alçaran com un sol home per lluitar per tal que no tiri avant tan funest projecte? Es donarà el cas que per afavorir els sucraires que no poden ni saben dissimular els exagerats beneficis que obtenen, i s'aniran a la destrucció de l'auxiliar més poderosa de la vinya que viu amb tanta penúria, com és ara la fabricació d'alcohol vínic, obligant al tancament definitiu de la major part de les 2.500 fàbriques que hi ha a Espanya per a afavorir-ne una cinquantena d'alcohol industrial?

Finalment. Com s'explica que l'actual ministre de Finances tan decididament abocat a gravar-ho tot hagi rebaixat a 20 pessetes l'augment de 50 que sobre l'alcohol industrial havia promès posar el seu antecessor senyor Prieto per tal d'alleugerir quelcom la crisi vitícola?

MIQUEL CURA

De *El Matí*

El contracte d'aparceria

Aquests oradors qui es diuen agraris i que es van escampant per pobles i poblets a desgavellar la nostra organització social-agrícola, tinguda per modèlica arreu del món, s'esmercen molt a combatre una de les modalitats més típiques i més beneficioses dels contractes entre els propietaris i masovers; el contracte d'aparceria, preconitzant com a ideal l'arrendament acotat o a'escreix.

Cal ignorar els fonaments del dret natural, cal demolir el mateix dret de propietat per a tenir per il·legítim el contracte de què parlem, en principi, sempre més equitatiu per a tots que no pas el preu acotat.

El dret de propietat, la terra, el capital, en els contractes d'aparceria tenen assignat perquè puguin complir amb la seva funció social, una part de fruits que aquell dret, aquella terra, aquell capital, donen si són degudament aprofitats. I a l'element treball li ve assignada també una part proporcional dels mateixos fruits recollits per l'arrendatari o masover. En forma, que el guany d'ambdós elements (capital i treball) està sempre subjecte a les variacions que els agents atmosfèrics porten a les collites. Es a dir, que els guanys i pèrdues aleatoris són aprofitats o suportats per ambdós elements i sempre en la mateixa proporció.

Es curiós observar que els mateixos propagandistes que propugnen l'abolició d'aquesta equitativa repartició de guanys i pèrdues, en canvi posen com una de les principals reivindicacions a obtenir per l'obrer industrial la participació en els beneficis. En què quedem? En definitiva les explotacions industrials i agrícoles tenen característiques molt semblants, un patró que hi aporta el capital, uns obrers que hi aporten el treball. Perquè els esquerrans combaten les explotacions agrícoles allò que reclamen com a cosa justa en les industrials?

Ens plauria veure com expliquen aquesta contradicció. Nosaltres creiem justa la participació dels obrers en els beneficis industrials en una o altra forma; mai hem cregut just el fet de què un patró faci guanys extraordinaris degut a circumstàncies no provocades per la seva intel·ligència (guerres o crisis en altres països, prosperitat del país, etc.) i en canvi, els seus obrers, en aïtals circumstàncies, no participin d'aquests guanys.

Però aquest mateix nostre convenciment ens faria trobar injust que uns arrendataris de finques rústiques, perquè Déu ha volgut afavorir la terra amb pluges i sol al seu temps i no per llur sol esforç, en anys de grans beneficis donessin als aportadors del capital terra, la mateixa quantitat que en els anys de collites normals o dolentes.

El contracte d'aparceria en el terreny dels

principis de dret natural és inacatable, la seva bonesa essencial ve a més demostrada per la seva extensió i duració en tots els països amb noms més o menys diferents i amb sistemes més o menys complicats.

No negarem el dret a discutir els pactes annexes al principal; es pot estudiar la proporció justa del repartiment de fruits en forma que capital i treball tinguin el que es mereixin, es pot parlar de les condicions amb que el propietari deu entregar la cosa arrendada (cases en bones condicions, etc.), es pot també escatir si l'arrendador deu o no proporcionar llavors i adobs i en quines quantitats.

Però tot això és senzillament un estudi que conduirà al perfeccionament del contracte d'aparceria i mai a fer-lo desaparèixer.

Del *Diari de Girona*

El problema agrari

Puc dir-vos que a Catalunya no hi havia problema agrari. Hi ha, com en altres zones d'Espanya, la propietat bastant distribuïda en termes d'equilibri: és a dir, el resultat al qual es pugui arribar en països de latifundis després d'una llarga sèrie de generacions que produeixen l'evolució de la propietat. No hi havia, a més, en les relacions entre propietaris i arrendataris cap tivantor. Aquestes relacions eren cordials. Doncs, bé: ¿Sabeu, després d'aquests decrets de revisió d'arrendaments rústics, quantes demandes de revisió hi ha pendents a Catalunya?

Més de 50.000. Això significa que s'ha portat al camp la tivantor i la lluita de classes i que allò que hi havia com un règim de relacions cordials s'ha convertit en un règim de pledejadors on algunes comissions que ronden pels camps no es dediquen solament a donar satisfacció als seus ideals, sinó que realitzen ademés allò que s'anomena a l'Argentina *aves negras* que venen formularis per a realitzar les demandes de revisió a set pessetes cada ú. I amb 50.000 es darà una xifra bastant apreciable.

Doncs calculeu el que això representa en la vida econòmica del país, de pertorbació, i el que representa ademés com negació de la propietat i del respecte al contracte, àdhuc com inamobilització de les rendes rústiques, de les quals priva als propietaris el dret de deshauci. I amb això arribem a una conclusió: si hi ha crisi, si aquesta crisi és deguda a una actuació demagògica en els principis, en les definicions i en els actes, és evident que cal rectificar...

(Del famós discurs del Vice-president de la Lliga Regionalista, en Joan Ventosa i Calvell a Madrid).

De *La Conca de Barberà*

Els serveis d'Agricultura de la Generalitat

El Consell de la Generalitat de Catalunya, ha adoptat els següents acords:

I.—Es suprimeix l'actual *Centre d'Ensenyaments i Pràctiques Agrícoles*.

II.—Com a conseqüència de l'acord precedent, resten sense efecte els nomenaments del personal docent, administratiu, subaltern i de laboratori de l'esmentat *Centre d'Ensenyaments i Pràctiques Agrícoles*.

III.—Pagui's a l'alludit personal el sou, retribució o gratificació que li pertogui fins el dia 31 del mes que som.

IV.—Es restauren els *Serveis Tècnics d'Agricultura* i l'*Escola Superior d'Agricultura*, amb la mateixa organització que tenien a la Mancomunitat de Catalunya i es modifica l'organització de la Granja de Caldes de Montbui de conformitat amb les directives que es dedueixen dels següents acords:

V.—A comptar del dia d'ahir de l'any actual, són restituïts en els càrrecs que ocupaven als *Serveis Tècnics* i a l'*Escola Superior d'Agricultura* abans alludits, amb els mateixos drets i remuneracions que tenien en el moment de la seva destitució per la dictadura, els professors i tècnics següents:

Senyors: Carles Pi i Sunyer, Pere J. Girona Trius, doctor Marian Faura Sans, Pere M. Rossell i Vilà, Rafael Campalans Puig, Joan Angel Genis, Francesc Garcia del Cid, Francesc Dou Arumí, Joan de Lassarte i Kart, Pius Font i Quer, doctor Josep R. Battaller Catalayud, Josep Cabanyes Traserra, doctor Pere J. Gonzalez Juan, Ramon Capdevila Pons, Jaume Raventós Domènech, August Matons, Josep Maria Soler i Coll, Erasme M. de Imbert, C. Ramon Danés Casabosc, Leandre Cervera Astor, Francesc X. Riera Cabrafiga, Ferran i Benavent, Antoni Quixal Prieto, Eduard Simó Notó i Joan Salom.

El senyor Joan Salom, a més d'ocupar el càrrec d'administrador director de la Granja de Caldes, que li correspon per haver-ne estat destituït, professarà les assignatures i i percebrà les retribucions que es fixen, per aquest concepte, en l'apartat a) de l'acord XII.

VI.—Els professors i tècnics abans esmentats, dintre del termini de deu dies naturals a comptar de la data en la qual els siguin comunicats aquests acords, hauran de manifestar per escrit adreçat al senyor Conseller d'Agricultura de la Generalitat el seu propòsit de possessionar-se tot seguit del càrrec, en el be entès que de no fer-ho, s'interpretarà el seu silenci com una renúncia explícita i definitiva als drets que la Generalitat els acaba de reconèixer.

VII.—Els professors i tècnics que roman-gueren als càrrecs alludits durant el període dictatorial, hauran de sol·licitar llur reingrés al Consell de la Generalitat per tot el dia 8 de gener, el qual els el concedirà a proposta del Jurat que es nomenarà oportunament, sempre que no recaigui contra d'ells cap acte que els faci incompatibles amb l'Escola i i els Serveis tècnics.

VIII.—Les places que quedin vacants als serveis i ensenyaments esmentats, després de la restitució dels professors i tècnics vexats i de l'admissió dels alludits en l'acord precedent, seran ocupades provisionalment per les persones que proposi el Director de l'Escola Superior d'Agricultura quan es refereixin a personal docent i per les que proposi el Director dels Serveis Tècnics si es tracta de personal tècnic afecte als propis serveis i a la Granja de Caldes.

Per a la provisió definitiva de les subdites places s'obriran dos concursos, un pel personal docent i un altre pel personal tècnic, les bases dels quals s'anunciaran oportunament en la forma de consuetud. El Consell de la Generalitat nomenarà els Jurats qualificadors corresponents.

El personal administratiu i subaltern serà nomenat pel Consell de la Generalitat a proposta del senyor Conseller d'Agricultura.

IX.—Continuaran donant-se a Caldes els ensenyaments actuals, limitant, però, les assignatures del segon curs a les dues següents: a) Agricultura general i especial; b) Indústries agrícoles.

Es suprimeix en el present curs l'ensenyament de meteorologia.

X.—S'acceptaran com a màxim trenta alumnes, catorze dels quals seran becaris. Immediatament es treuran a concurs deu places de becaris que seran proveïdes entre fills de pagesos de classe humil. Les quatre restants, es donaran a nois procedents de la Casa de Caritat que actualment cursen els estudis a Caldes, que hagin palesat millors condicions pels estudis agrícoles i amb la continuació dels quals els interessats estiguin plenament conformes.

Les beques consistiran en habitació, ensenyament i manutenció gratuïtes.

XI.—L'Escola de la Granja de Caldes dependrà de la Direcció dels Serveis Tècnics d'Agricultura.

XII.—El personal tècnic de l'Escola i de la Granja serà el següent:

a) Un administrador-director professor d'agricultura general i especial. Donarà deu hores de classe setmanals, sis d'aquesta assignatura i quatre de la d'aritmètica i geo-

metria. Tindrà 6.000 pessetes per l'administració-direcció, 2.500 per l'assignatura d'Agricultura i 1.670 per la d'aritmètrica i geometria. Total, 10.170 pessetes.

b) Un professor de Física i Química (quatre hores setmanals) i d'indústries agrícoles (sis hores setmanals), que s'encarregarà, a més a més, de la comptabilitat. Cobrarà 1.670 pessetes pel curs de Física i Química; 2.500 pel curs d'Indústries i 1.000 per la comptabilitat. En total, 5.170 pessetes.

c) Un professor de gramàtica catalana i de gramàtica castellana (sis hores setmanals), el qual s'encarregarà també de la vigilància dels nois. Tindrà un sou de 2.500 pessetes pels cursos de gramàtica i cobrarà 2.500 pessetes per la vigilància. En total, 5.000 pessetes.

A més, hi haurà una governania amb el sou de 3.000 pessetes i dues minyones, amb el de 1.800 pessetes cada una.

La resta del personal és suprimida.

Aquestes reformes són provisionals i s'aplicaran durant el curs actual.

XIII.—Les places de professors a què fan referència els apartats b) i c) de l'anterior acord, es proveiran per concurs.

SECCIÓ LEGISLATIVA

Instruccions sobre el Decret de 31 d'octubre de 1931 de revisió d'arrendaments de finques rústiques

DESHAUCI.—No cap, en l'actualitat, entaular-se el deshauci d'arrendataris per a haver finit el terme del contracte, ja que tots els que acabin o hagin acabat abans del 2 de març de 1932, seran considerats prorrogables per un any més, a no ésser que l'arrendatari renunciï a la pròrroga dintre els quinze dies següents al venciment del contracte. No obstant, és requisit indispensable per a que l'arrendatari pugui obtenir dita pròrroga, que segueixi en la possessió de la finca. Referent al deshauci per falta de pagament, pot entaular-se, si bé es té de tenir en compte que l'arrendatari pot paraitzar-lo, interposant sol·licitud de revisió.

REVISIÓ DE RENDES.—Els arrendataris respecte als arrendadors i els sub-arrendataris respecte als arrendataris, poden sol·licitar la revisió dels contractes a l'únic objecte de la reducció o de la participació dels fruits, segons la fórmula de l'arrendament.

La sol·licitud de revisió podrà fer-se fins el dia d'ésser satisfeta la renda, o bé fins el dia 14 del passat desembre.

Es condició necessària indispensable per a demanar la revisió que l'arrendatari consignï al Jutjat, la renda cadastral si la finca està cadastrada, o la meitat de la renda pactada si no ho és. Si el contracte és de parceria, la consignació ha d'ésser de la meitat dels fruits que l'arrendatari ha de satisfer. Quan la renda és amb diners, convé que els propietaris admetin dites consignacions a l'ésser-hi ofertes per el Jutjat, sempre que siguin realment les que corresponguin, doncs de no ésser admeses, s'ingressen a la Caixa de Dipòsits i les despeses del dipòsit van a càrrec del propietari.

Per el que fa referència a les consignacions amb espècies, l'arrendatari es constitueix en dipositari fins que el Jutjat ordeni la seva entrega al propietari, en tal cas i per les mateixes raons exposades, convé que els propietaris admetin les consignacions.

Quan al propietari li hagi entregat al Jutjat la còpia de la sol·licitud de revisió, deurà contestar oposant-hi, en el terme de *vuit dies*; però ha de tenir-se present que en aquest terme hi van compresos els dies de festa, és a dir, que el terme no és de *vuit dies hàbils*, sinó de *vuit dies naturals*. L'escrit d'oposició ha de redactar-se d'una manera breu i concisa, sense raonaments de cap classe. No s'ha de reintegrar-lo.

Començat el judici de revisió, té lloc l'acte de conciliació en el que té obligació d'assistir-hi el propietari, exposant-se cas de no assistir-hi, a ésser multat amb 50 o 500 pessetes. No obstant, pot comparèixer per mitjà de mandatari, a l'efecte aquest deu presentar el poder oportú del propietari, poder que basta que s'extengui en un senzill document privat, però en el qual precisa que es faci constar expresament la facultat de transigir.

En l'acte de la conciliació, el propietari pot fer les alegacions que cregui pertinents; com també pot presentar els documents que jutgi oportú, tot amb vistes a una avenença possible.

Si el jutge cregués suficient l'actuat, podrà declarar el judici acabat per a sentència, sense altres tràmits; però si el judici segueix, en el mateix acte de conciliació, seran citades les parts per a la celebració de la vista.

A l'acte del judici poden i deuen portar-se les proves que es cregui pertinents, així com els assessoraments indispensables per a les alegacions que es vulguin fer constar.

Es dictarà sentència, ja a l'acte o bé en el terme de tres dies i contra d'ella hi cap *recurs davant la Comissió Mixta Arbitral del Ministeri del Treball i Previsió en el terme de cinc dies*.

El judici es transmet davant el jutge de Primera Instància o bé davant els Jurats Mixtes de la propietat Rústica, on estiguin constituïts.

NOTICIARI

Unió de Vinyaters de Catalunya

El dia 7 del corrent mes va reunir-se el Consell Regional de la Unió de Vinyaters de Catalunya i hom donà compte de la reunió celebrada a Madrid per la Confederació General de Vinyaters d'Espanya, en la qual foren tractades totes les qüestions d'actualitat sobre el problema del vi.

També es donà compte d'haver-se constituït els tribunals vitivinícoles a les províncies de Barcelona i Tarragona, per tal d'entendre en les qüestions que especialment es refereixen a declaració de collita i guies de circulació del vi.

Sobre aquest assumpte donà una conferència per Ràdio Barcelona, el dia 11, el president honorari i conseller regional senyor Francesc Santacana.

S'acordà traspassar al senyor governador civil una denúncia rebuda contra l'alcalde de Jorba, el qual posà dificultats a fer al dit poble la declaració de collita.

També fou acordat fer una campanya per portar al ministre d'Agricultura adhesions en aquelles mesures tan convenients per a la vitivinicultura.

Foren tractats diversos assumptes, especialment la manera d'iniciar una campanya entre els municipis rurals en pro de la supressió de l'impost de consums sobre els vins.

Fou tramès el següent telegrama:

«Ministre Agricultura, Madrid. — Davant campanya determinats elements, Unió Vinyaters Catalunya afirma novament que la declaració de collites i les guies de circulació són les úniques mesures que poden servir de base a la purificació i ampliació del mercat de vins. — President, *Simó*.»

La Federació Agrícola del Segre i la venda de fruites

La Federació Agrícola del Segre, integrada per destacades personalitats representant els pobles de Serós, Sudanel, Albaterrac, Montoliu, Alcoletge, Vilanova de la Barca i del Segrià, Puigvert, Torrelameo, Benavent, Torrefarrera, Penelles, Portella, Castelserà, Alamús i Granja d'Escarp, ha estat constituïda per a contractar amb les fàbriques de conserves de fruites, els fruits que es produeixen en les hortes de dits pobles, que segons càlculs, arriben a la xifra de 2.500 tones anualment.

Hi havia queixes tots els anys entre els compromesos i per evitar-los-hi, les vendes les farà directament la Federació. En la passada campanya el preu estipulat fou de 175 pessetes els 10 quilos. També es contractaren els préssecs a raó de 4 pessetes els 10 quilos.

Feren contractes amb la Federació, fàbriques de Saragoça, València, Lleida i Reus.

ULTIMES COTITZACIONES

URALITA

EL MILLOR MATERIAL
PER A COBERTES

	UNITAT	PESETES		UNITAT	PESETES
Farinassa d'arròs	70 quilos	20'00 a 00'00	Mistela, negra	Grau i hectolitre	3'00 a 00'00
Morret	»	40'00 a 00'00	Moscateu	»	3'20 a 00'00
Farina de manioc	100 quilos	55'00 a 00'00			
FARRATGES I PINSOS			ALCOHOLS		
Alfals	40 quilos	7'50 a 00'00	Industrials, 96 per cent	100 litres	243'00 a 00'00
Palla llargueta	»	3'50 a 00'00	Residus vinics, 96 per cent.	»	236'00 a 00'00
Polpa de remolatxa, estrangera	100 quilos	44'00 a 45'00	Neutres de vi.	»	260'00 a 00'00
Polpa de remolatxa, país	»	28'00 a 29'50	Desnaturalitzat	»	141'00 a 00'00
Turtó de coco	»	42'00 a 00'00	Aiguardent de canya, de 74 a 75 graus	»	205'00 a 00'00
Turtó de cacauet	»	45'00 a 00'00			
Farina de turtó de llinosa	»	38'00 a 39'00	OLIS		
Farina de carn	»	45'00 a 60'00	<i>Oliva</i>		
Farina de peix	»	90'00 a 110'00	Ordinari	100 quilos	221'75 a 00'00
Farina d'ossos	»	35'00 a 40'00	Superior	»	224'80 a 00'00
			Pi	»	247'85 a 00'00
			Extra	»	256'55 a 00'00
FRUITES SEQUES			<i>De pinyola</i>		
<i>Ametlles</i>			Verd, primera	»	108'70 a 113'10
Mallorca	»	425'00 a 00'00	Verd, segona	»	00'00 a 00'00
Esperança, primera	»	465'00 a 00'00	Groc, primera	»	126'10 a 130'45
Tarragona	»	440'00 a 00'00	Groc, segona	»	108'70 a 113'40
Mollar, amb closca	»	75'00 a 00'00			
<i>Avellanes</i>			<i>Exòtics</i>		
Ordinària, amb clofolla	»	00'00 a 00'00	Cacauet	100 litres	00'00 a 00'00
Negreta, amb clofolla	»	200'00 a 00'00	Coco, blanc	»	155'00 a 00'00
Sense clofolla, primera	»	195'00 a 00'00	Coco, Cochin	»	175'00 a 00'00
Sense clofolla, segona	»	175'00 a 00'00	Coco, Palma	»	201'00 a 00'00
<i>Figues</i>			Llinosa, cuit	»	148'00 a 00'00
Fraga	10 quilos	11'00 a 00'00	Llinosa, incolor	»	205'00 a 00'00
Fraga, extra	»	9'00 a 00'00			
Mallorca	»	8'50 a 00'00	ANIMALS I LLURS PRODUCTES		
Mallorca, negres	»	7'50 a 00'00	<i>Animals</i>		
Burriana	»	00'00 a 00'00	Bous del país	1 quilo	2'80 a 00'00
Albunol	»	00'00 a 00'00	Vaques del país	»	2'50 a 00'00
<i>Pinyons</i>	100 quilos	540'00 a 00'00	Vedelles del país	»	3'60 a 00'00
			Ovelles del país	»	3'50 a 00'00
VINS			Xais del país amb llana	»	4'20 a 00'00
Penedès, blanc	Grau i hectolitre	1'75 a 00'00	Moltó	»	3'60 a 00'00
Camp de Tarragona, blanc	»	1'95 a 00'00	Cabres del país	»	2'50 a 00'00
Priorat, negre	»	2'10 a 00'00	Cabrits del país	»	6'00 a 7'00
Martorell, blanc	»	1'90 a 00'00	Porcs blancs del país, de 110 quilos net	»	2'80 a 00'00
Manxa, blanc	»	2'10 a 00'00	Porcs molt grassos	»	00'00 a 00'00
Mistela, blanca	»	2'85 a 00'00	Porcs valencians, molt grassos	»	2'80 a 00'00
			Porcs mallorquins	»	3'30 a 00'00

Camiseria - Corbateria
Mitgeria - Gèneres de Punt

Mas & Roca

CAMISERS

Cases Especialitzades per a la Mida

Portaferrissa, 24. Tel. 17642

Fontanella, 16. Tel. 12211

Barcelona

Planter d'Hortalisses

Pebrotera dolça, de banya

A servir des de primers de març

Tomaqueres nanes molt primerenques.
Tomaqueres mig emparradores, angleses molt primerenques.
Tomaqueres emparradores Pometa, mitjana de Canàries, molt primerenca.
Tomaqueres emparradores, Pometa gran de Canàries, primerenques.

A servir des de primers d'abril

Albergínia negra llarga.
Moniato.

Pebrotera, tija mitjana, gran dolça de Lloret, primerenca.
Pebrotera, tija alta, gran dolça de Reus.
Pebrotera, tija alta, molt gran dolça de Torroella.
Pebrotera, tija alta, dolça, de banya.
Pebrotera picant o de pebrot coent.
Tomaquera, emparradora, Pera gran, de la Reina.
Tomaquera, emparradora, de conserva o per penjar.
Tomaquera, emparradora, molt gran, rosa.

Tomaquera de conservar o per a penjar

No servim planter en quantitat inferior a 500 plantes

Preu del planter, 16 pessetes miler

« EL CULTIVADOR MODERNO » :: TRAFALGAR, 76 : TELÈFON 18744 :: BARCELONA

CALENDARI

de sèmres i plantacions de les hortalisses, farratges i flors
més generalitzats o cultivats a Catalunya

Sembres del mes de FEBRER

HORTALISSES SOTA TENDES O UN LLOC CALENT

	Ptes. 100 grs.
Apit plè, blanc.	1'75
Albergínia morada, llarga	4'50
Albergínia negra, llarga	3'50
Albergínia nana primerenca.	5'00
Albergínia grossa, rodona	6'00
Carbassons	1'00
Meló tendral de València, primerenc	1'25
Meló groc de València, primerenc	1'25
Cogombre verd, llarg	2'50
Cogombre petit, Cornichón	2'50
Pebrot nano gros, molt primerenc	2'50
Pebrot primerenc, de Lloret.	2'50
Pebrot dolç, de Morró	2'50
Pebrot dolç gros, de Reus	2'50
Síndria, molt primerenca	1'25
Síndria de València	1'00
Síndria de Màlaga	1'00
Tomàtec primerenc, de València	3'00
Tomàtec primerenc, Pometa.	3'50
Tomàtec, de Pera.	3'50
Tomàtec gros, tardà.	1'50
Tomàtec, de penjar.	1'75

A SEMBRAR A PLÈ AIRE EN CLIMES ATEMPE- RATS I EN LLOCS ABRIGATS EN ELS MOLT FREDs

Blanc de Xampinyó	0'00
Bledes, de fulla ampla	1'00
Ceba valenciana, forta	3'50
Cerfull, comú	1'00
Cerfull, molt arrissat	1'00

Julivert, molt arrissat

COLS DE FULLA ARRISSADA

Col de Milà Aubervilliers	1'75
Col de Milà, grossa arrissada	1'75
Col de Milà, precoç de Sant Joan	1'75

COLS DE FULLA LLISA

Col de cabdell, Bacalan	2'50
Col de cabdell, Brunswick	2'50
Col de cabdell, Dax	2'50
Col de cabdell, Glòria	2'50
Col de cabdell, Holanda, peu curt.	2'50
Col de cabdell, Holanda, tardana	2'50
Col de cabdell, Joaneta o Nantesa.	2'50

	Ptes. 100 grs.
Col de cabdell, Mitra o Cor de Bou	2'50
Col de cabdell, Quintal, molt grossa.	2'50
Col de cabdell, Sant Dionís	2'50
Col de cabdell, Schweinfurt	2'50
Col de cabdell, York, primerenca	2'50
Créixens d'horta	4'00
Créixens Alenois o Monitort.	0'75
Enciam escaroler.	2'00
Enciam romà, blanc.	2'00
Enciam romà, negre	2'00
Escarola Cabell d'Angel (per collir tendre)	2'25

Pèsols de set setmanes
"Selectes"

Espinac Viroflay, de fulla molt ample	0'50
Julivert, comú	0'75
Julivert, molt arrissat	0'75
Nap fi, rodó	1'25
Pastanaga fina, mig llarga	2'00
Pastanaga fina, llarga	1'75

	Ptes. Un quilo
Pèsols Austràlia, emparradors	2'50
Pèsols de set setmanes.	2'75
Pèsols de set setmanes, "Selectes"	3'50
Pèsols caputxins o tirabecs, "Banya de Bè"	5'00
Pèsols caputxins o tirabecs, flor morada	5'00

	Ptes. 100 grs.
Porro blanc, groixut.	1'00
Porro monstruós o Carentan.	1'75
Ravenet rodó, rosa, punta blanca	1'00
Ravenet rodó, vermell, punta blanca.	1'00
Ravenet mig llarg, rosa, punta blanca	1'00
Ravenet mig llarg, vermell, punta blanca.	1'00
Ravenet llarg, vermell.	1'00

FARRATGERES

	Ptes. Un quilo
Col gegant Cavalier, de fulles llises	8'00
Col gegant de fulles arrissades, Aloma.	11'50
Remolatxa o Bleda-rave, Mammouth.	2'00
Remolatxa o Bleda-rave, vermella.	3'00
Remolatxa o Bleda-rave, blanca, mig sucrera.	2'50
Remolatxa o Bleda-rave, groga.	3'50
Trifoli	3'50
Trepadella, de un doll, els 100 quilos.	100'00
Trepadella, de dos dolls, els 100 quilos	110'00

PLANTER DE:

	Pessetes
Carxofes, el centenar	17'50
Espinacs, el centenar	0'50
Maduixes, de tot l'any, el centenar	9'00
Maduxons, el centenar	6'00
Gerdera, el centenar	20'00
Grosellers, el centenar.	70'00

FLORS

Lot de 12 paquets variats, amb cromos	3 pessetes
Lot de 24 paquets variats, amb cromos	5 pessetes
Lot de 36 paquets variats, amb cromos	7 pessetes

ES SEMBREN

Agrostes nebulosa	Lobelia
Aranyes	Llinet carmesí
Blauets	Malva florida
Carraspica	Moradui
Clàrquia	Nemòfila
Clavells xinescs	Pensaments
Coclearia o flor de neu	Perpetuines
Crisantems	Pèsols d'olor
Esperons (espuelas)	Prat, de flor rosa
Flocs	Reseda
Immortal	Roselles
Levateres	Silena

Les herbes arrapadisses no floreixen fins al segon o tercer any de sembrar-les

ES PLANTEN

CABECES, TUBÈRCULS I ANALs

	Ptes. 10 bulbs
Anèmones dobles.	4'00
Begònies.	3'50
Crocus.	1'50
Ciclamen.	5'00
Dàlies, en quatre colors	7'50

Clavells

Nemòfila

Dàlies, barrejades	5'00
Francesilles.	1'50
Freesies	1'50
Gladiols, en cinc colors.	2'50
Iris hispànica	1'50
Jacints d'Holanda, en quatre colors	7'50
Jonquilles	2'50
Nards (Vara de jassè)	2'50
Narcissos.	2'50
Peònies	20'00
Tulipans dobles, en cinc colors.	3'50
Tulipes, fines	2'50

URALITA

LA MILLOR TUBERIA PER A
CONDUCCIONS A PRESSIO

Producte Tònic Preventiu - Curatiu

i les malures dels
garrins, vedells,
xais, gallines i conills

Regenerador de la sang en les cavalle-
ries i bestiar raquític

Salmite

MARCA REGISTRADA

Combat ràpidament la Peste Porcina

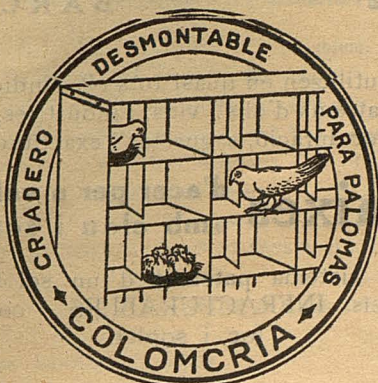
de les vaques de
llet, dels porcs,
aviram i conills

Per a cada ram, la seva qualitat
corresponent

FABRICA A BADALONA

SANT PERE, 33

Higiènic
Econòmic
Perpetu

Marca Registrada

LA DARRERA PARAULA
EN LA COLOMBICULTURA

El criador desmuntable per a coloms

"COLOMCRIA"

PATENTAT

Es indispensable

en el seu colomar

si vol treure profit i
trobar plaer en la cria
de coloms.

Demaneu informes i catàlegs a:

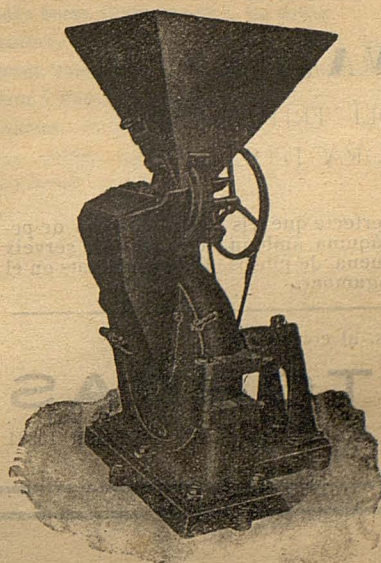
T. Gaza i Costa

Ronda de Sant Pere, 47
BARCELONA

Concessionari exclusiu de
les Patents Fornaguera del

"COLOMCRIA"

Pràctic
Transporta-
ble
Estètic

MOLI "ALFA"

El millor per a pinsos
per el ramat, matèries
dures i fibroses. Dis-
positiu de moldre es-
pecial patentat.

Andreu Morros

OFICINES

Avinguda del Marquès d'Argentera, 21
BARCELONA

INSTAL·LACIONS I REFORMES DE
FABRIQUES DE FARINES

Fabricació Nacional

Sol·licitar preus i catàlegs

Granja "Carles"

PALS (Província de Girona)

Importació de Vaques i
Vedelles directament
de Suïssa

GRANS EXISTENCIES

PERE CARRERAS I BOFILL
TECNIC AGRICOLA E. S. A. B.

EL ALGARROBO

Per JOAQUIM BASSA

SEGONA EDICIÓ
Profusament il·lustrada. Lli-
bre molt pràctic, de gran
utilitat.

PREU: 5 Pessetes

«EL CULTIVADOR MODERNO»

Trafalgar, 76 - Telèfon 18744 - BARCELONA

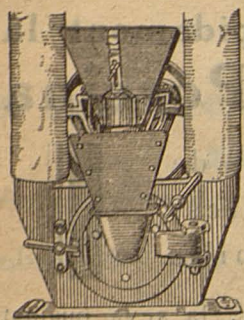
Comprà

sempre amb el màxim
de comoditat i econo-
mía si es serveix dels
Grans MAGATZEMS

JORBA

MANRESA I BARCELONA

Els més
importants
d'Espanya

Molins Trituradors "El Campeón Universal"

Patent n.º 91267

Per tota mena de grans, despulles, alfals, fenc, garrofes i tota mena de materials.

Es l'únic molí que no produeix pols. Doble durada que tots els altres sistemes, degut a les dues mànegues d'aspiració; pot treballar a la dreta i a l'esquerra. Porta especial per alfals tal com es sega, degut a la seva gran bossa d'entrada. Es construeix en cinc tamanyes, de 100 a 2.000 quilos hora.

L'únic anunciament que només es dedica a construir molins trituradors, tenint tallers propis per a construir-los. No es cobra cap màquina fins que el client hagi donat la seva conformitat en el seu rendiment i bon funcionament.

OLIVAIRES

MODERN MOLÍ - TRITURADORA
REMOLEDORA D'OLIVES

Tiple rendiment, treball més perfecte que els antics corròns de pedra, fàcil neteja. La mateixa màquina, amb un fàcil dispositiu serveix per esmicolar i moldre tota mena de pinsos. Grans facilitats en el pagament.

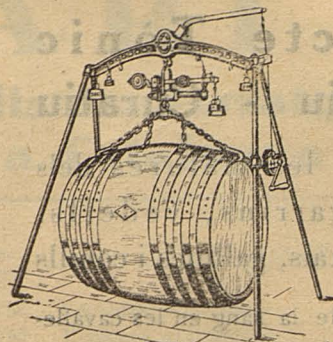
Per detalls, al constructor:

MARC TORRAS

Riera, 15

BARCELONA

Telèfon 16884

Bàscules ARISO

Sans, 12

BARCELONA

Les utilitzen en quasi tots els Sindicats, magatzems d'olis i vins, i indústries, per : llur duració, seguretat i exactitud. :

Caixes d'acer per a valors amb clau i sense

Nou sistema patentat d'un sol bloc massís. INFRATURABLES, contra foc i soplec.

BÀSCULA - GRUA PORTATIL, MODEL 207

Demani dibuixos i preus

Les millors varietats noves

ARRELATS,
ESTAQUES
I EMPELTS

Jaume Sabaté

VILAFRANCA DEL PENEDÈS
BARCELONA

"Centre Vitícola del Penedès"
Fundat en 1889

EXPORTACIONS

DEMANEU CATÀLEGS

TEL.

SABATÉ

NOGAT

PRODUCTE ESPECIAL MATA - RATES

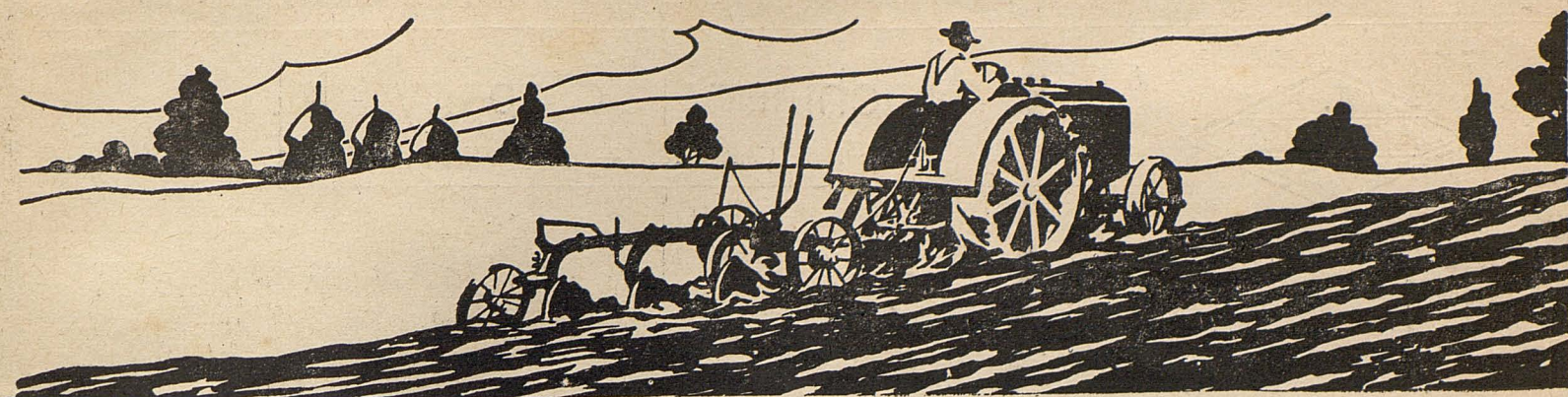

El mata rates «NOGAT» constitueix el producte més còmode, ràpid i eficaç per a matar tota classe de rates i ratolins. Es ven a 50 cèntims paquet i a 10 pessetes la de 25 paquets. A Barcelona, Farmacia Gelart, Princesa, 7, Drogueries Vidal i Ribas i en les principals farmàcies i drogueries d'Espanya, Portugal i Amèriques.

Producte del Laboratori SOKATARG

Carrer del Ter, 16. - Telèf. 50791. - BARCELONA

NOTA. — Dirigint-se i ensems enviant per Gir Postal o segells de Correus, l'import més 50 cèntims per despeses de remesa, al Laboratori, a volta de correu, verifica la remesa de la comanda.

IMPORTANTS OBRES D'AGRICULTURA

CIÈNCIES APLICADES A L'AGRICULTURA

Compendio de Agricultura. SELTENSBERGER (C.). Un volum.	15 ptes.
Botànica agrícola. SCHRIBAU (E.) i NANOT. Un volum.	En premsa n. e.
Química agrícola (<i>Química del Suelo</i>). ANDRÉ (G.) (2. ^a ed.). Dos volums.	26 ptes.
Química agrícola (<i>Química vegetal</i>). ANDRÉ (G.) (2. ^a ed.). Dos volums.	28 ptes.
Entomologia y Parasitologia agrícolas. GUÉNAUX (2. ^a ed.). Un volum. En premsa.	
Microbiologia agrícola. KAYSER (E.). Dos volums.	26 ptes.
Hidrologia agrícola. DIÉNER (F.). Un volum.	14 ptes.
Meteorologia y Física agrícolas. KLEIN (P.) i SANSON (J.). Un volum.	14 ptes.
Análisis agrícolas. GUILLIN (R.). Un volum.	14 ptes.
Higiene de la granja. REGNARD (P.) i PORTIER (P.). Un volum.	14 ptes.
Geologia agrícola. CORD (E.). Un volum.	14 ptes.
Previsión del tiempo. SANSON. Un volum.	En premsa.
Ornitologia. C. GUÉNAUX. Un volum.	En premsa.
Diccionario de Agricultura, Zootecnia y Veterinaria, dirigit per A. MATONS i M. ROSSELL i VILÀ. Es publica per fascicles. Publicat el volum primer (que consta de tres fascicles).	60 ptes.
Publicat demés el fascicle 4. ^{art} (primer del volum segon).	18 ptes.
Compendio de Química agrícola. GAIN (E.). Un volum.	20 ptes.
Anatomía Veterinaria. S. SISSON. Un volum i il·lustrat.	En premsa.
El Suelo. VILLAR (E. H. DEL). Un volum.	10 ptes.
La Agricultura y el Clima. ALCARAZ MARTÍNEZ (E.). Un volum.	7 ptes.
Investigación de aguas subterráneas. DARDER PERICÀS (B.). Un volum.	24 ptes.

PRODUCCIÓ I CONREU DE LES PLANTES

Agricultura general. DIFFLOTH (P.) (2. ^a edició). Quatre volums:	
I. <i>Suelo y mejoramiento de las tierras</i>	14 ptes.
II. <i>Labores y rotación de cultivos</i>	14 ptes.
III. <i>Siembras y cuidado de los cultivos</i>	13 ptes.
IV. <i>Cosechas y conservación de los productos agrícolas</i>	13 ptes.
Abonos. GAROLA (C. V.) i LAVALLÉE (P.) (2. ^a edició). Dos volums.	26 ptes.
Cereales. GAROLA (C. V.) i LAVALLÉE (P.) (2. ^a edició). Dos volums.	27 ptes.
Prados y Plantas forrajeras. GAROLA (C. V.). Un volum.	16 ptes.
Arboricultura frutal. BUSSARD (L.) i DUVAL (J.) (2. ^a edició). Un volum.	15 ptes.
Silvicultura. FRON (A.). Un volum.	15 ptes.
Viticultura. PACOTTET (P.) (2. ^a edició). Un volum.	16 ptes.
Cultivo hortícola. BUSSARD (L.). Un volum.	15 ptes.
Plantas de escarda. HITIER (H.). Un volum.	15 ptes.
La Mimbrera (<i>Cultivo y aplicaciones</i>). LEROUX (E.). Un volum.	15 ptes.
Enfermedades parasitarias de las plantas cultivadas. DELACROIX (J.) i MAUBLANC (A.) (2. ^a edició). Un volum.	14 ptes.
Enf. no parasitarias de las plantas cultivadas. DELACROIX. Un volum.	13 ptes.
Cultivos meridionales. RIVIÈRE (CH.) i LECQ (H.). Dos volums.	29 ptes.
Tratado de Patología y Terapéutica vegetales. FERRARIS (T.). Dos volums.	76 ptes.
Olivicultura. MANUEL PRIEGO (J.). Un volum.	10 ptes.
La Alfalfa. CRUZ LAPAZARÁN BERISTAIN (J.). Un volum.	6 ptes.
La uva de mesa de Almería. RUEDA FERRER (F.). Un volum.	12 ptes.
El cultivo del azafrán. JUAN BTA. LLORCA. Un volum.	En premsa.
El cultivo del arroz. R. FONT DE MORA. Un volum.	En premsa.
El Alforfón. F. J. RIERA. Un volum.	En premsa.

PRODUCCIÓ I CURA DELS ANIMALS

Zootecnia general. DIFFLOTH (P.). Dos volums.	29 ptes.
Razas bovinas. DIFFLOTH (P.). Un volum.	16 ptes.

Razas caballares. DIFFLOTH (P.). Un volum.	15 ptes.
Ganado lanar. DIFFLOTH (P.). Un volum.	14 ptes.
Avicultura. VOITELLIER (C.) (2. ^a edició). Un volum.	15 ptes.
Aliment. racional de los Animales domésticos. GOUIN (2. ^a ed.). Un volum. En premsa.	
Higiene y Enfermedades del ganado. CAGNY i GOUIN (2. ^a ed.). Un volum.	15 ptes.
Apicultura. HOMMELL (R.). Un volum.	15 ptes.
Cabras, cerdos, conejos. DIFFLOTH (P.). Un volum.	14 ptes.
Sericultura. VIEIL (P.). Un volum.	14 ptes.
Producción y doma del caballo. BONNEFONT (J.). Un volum.	14 ptes.
La Pesca y los Peces de agua dulce. VILLATE DES PRUGNES (R.). Un vol.	15 ptes.
Piscicultura. GUÉNAUX (G.). Un volum.	14 ptes.
Manual de Veterinaria práctica. HUGUIER. Dos volums.	35 ptes.
Métodos modernos de Avicultura. DIFFLOTH (P.). Un volum.	21 ptes.
Trat. práct. de las Enferm. de las Abejas y su Pollo. CAILLAS. Un volum.	5 ptes.
Alimentación de los Animales. ROSSELL i VILÀ (M.). Un volum.	8 ptes.

ENGINYERIA RURAL

Material vitícola. BRUNET (R.). Un volum.	14 ptes.
Material vinícola. BRUNET (R.). Un volum.	15 ptes.
Construcciones rurales. DANGUY (J.). Un volum.	15 ptes.
Riegos. RISLER (E.) i WÉRY (G.) (2. ^a edició). Un volum.	14 ptes.
Drenaje y saneamiento de las tierras. RISLER i WÉRY (2. ^a ed.). Un volum.	12 ptes.
Prácticas de Ingeniería rural. PROVOST (A.) i ROLLEY (P.). Un volum.	14 ptes.
Electricidad agrícola. PETIT (A.). Un volum.	15 ptes.
Topografía agrícola. MURET (C.). Un volum.	14 ptes.
Máquinas de labranza. COUPAN (G.). Un volum.	15 ptes.
Máquinas de cosechas. COUPAN (G.). Un volum.	En premsa.

TECNOLOGIA AGRÍCOLA

Vinificación. PACOTTET (P.) (2. ^a edició). Un volum.	15 ptes.
Aguardientes y vinagres. PACOTTET (P.). Un volum.	15 ptes.
Lechería. MARTÍN (C.) (2. ^a edició). Un volum.	14 ptes.
Las Conservas de frutas. ROLET (A.) (2. ^a edició). Un volum.	15 ptes.
Las Conservas de Legumbres (<i>Carnes, productos del corral y de la lechería</i>). ROLET. Un volum.	14 ptes.
Industria y comercio de los Abonos. PLUVINAGE (C.). Un volum.	15 ptes.
La remolacha y la fabric. del azúcar de remolacha. SAILLARD. Un volum.	18 ptes.
El Manzano de sidra y la Sidrería. WARCOLLIER (G.). Un volum.	16 ptes.
Destilería agrícola e industrial. BOULLANGER (E.). Dos volums.	26 ptes.
Vinos de Champaña y espumosos. PACOTTET i GUITTONNEAU. Un volum.	14 ptes.
Las industrias de la Leche. LLOVET. Un volum.	10 ptes.
Enfermedades de los vinos. BRUNET (R.). Un volum.	8 ptes.
Contabilidad agrícola. P. J. GIRONA. Un volum.	En premsa.
Legislación agrícola. P. J. GIRONA. Un volum.	En premsa.

ECONOMIA I LEGISLACIÓ RURAL

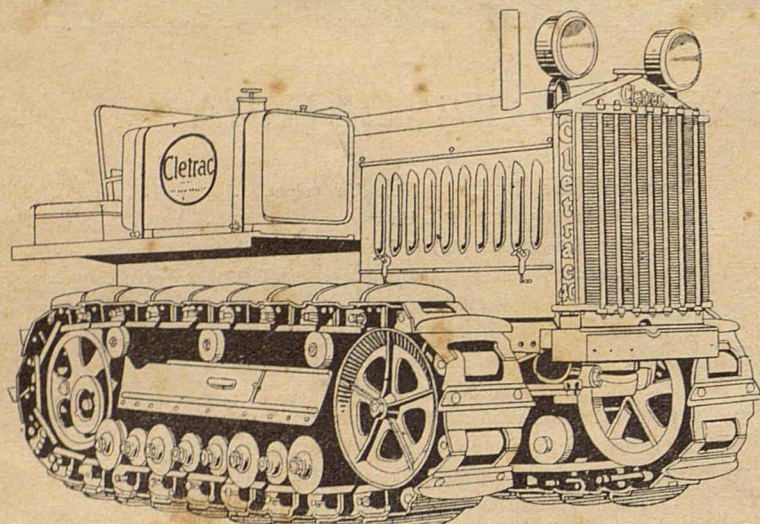
Economía rural. JOUZIER (E.). Un volum.	15 ptes.
Explotación de un dominio agrícola. VUIGNER (R.). Un volum.	16 ptes.
El libro de la campesina. BUSSARD (O.). Un volum.	14 ptes.
Agenda Agrícola. WÉRY (G.) (2. ^a edició). Un volum.	6 ptes.

Allied Machinery Company, S. A. E.

Consell de Cent, 318. — BARCELONA

TRACTORS Cletrac

Diferents models fins a 100 HP.

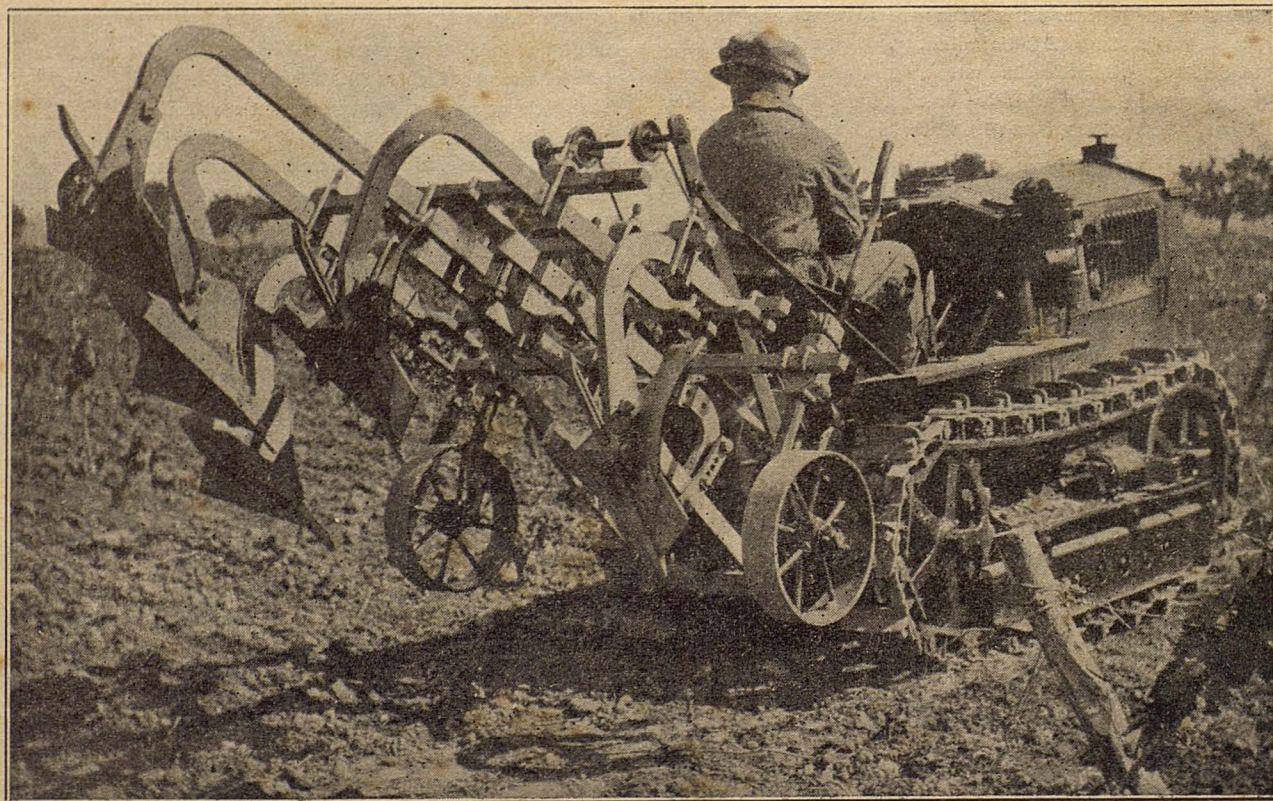
**Models especials
per a la VINYA**

El Tractor més potent que existeix comparat amb
altres d'igual pes

**GRANS PREMIS
EN TOTS ELS CONCURSOS**

LUBRIFICACIÓ AUTOMÀTICA

Tracció positiva, sense escapar-se ni enganxar-se a la terra

Tractor CLETRAC llaurant en una vinya, amb aixecament automàtic de l'arada

Allied Machinery Company, S. A. E.

Consell de Cent, 318. — BARCELONA